Perşembe
1
EYLUL 1938
YIL: 21-3
Sayı: 7415-1515

Kurun

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun - İstanbul
Telef. 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

BUGÜN 12 SAYFA
SAYISI HER YERDE
100 PARA

Londrada dün mühim siyasî görüşmeler yapıldı

Lord Halifaks, Amerika ve Fransa sefirlerile Çekoslovak meselesini görüştü

Almanyada silâh altındaki askerlere Terhis edilmiyecekleri bildirildi

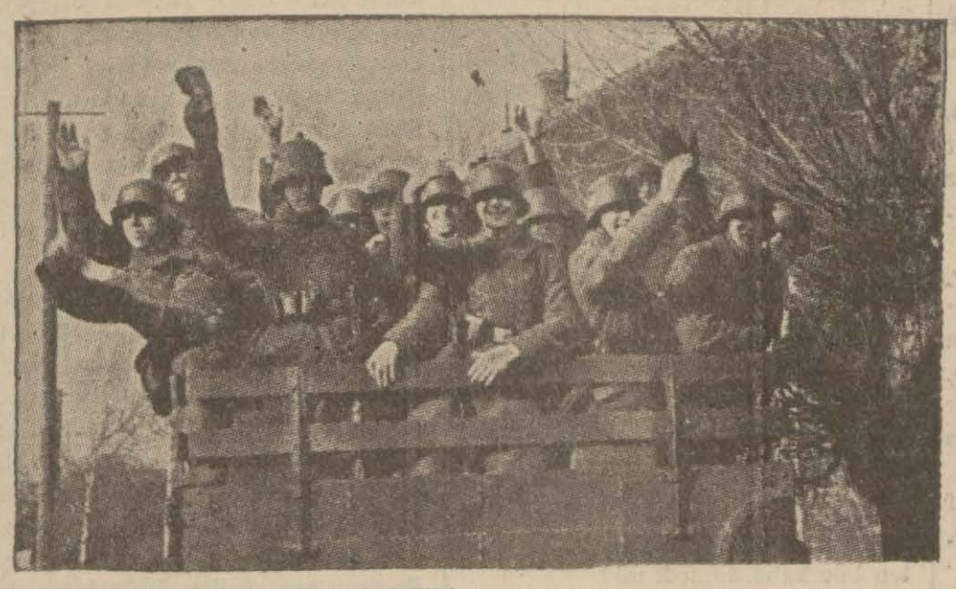

Londra, 31 (A.A.) — Bu sabah Vhite Hall'de büyük bir faaliyet göze çarpmakta idi. Saat 9 da Lord Halifaks, Hariciye nezaretindeki bürosuna gelmişti. Nazır, bir kaç dakika sonra, Berline hareket etmeden evvel kendisinden talimat almağa gelmiş olan İngilterenin Berlin elçisi Neville Hender sonu kabul etmiştir. Saat 11 de Lord Halifaks, dün öğleden sonra Londraya

(Sonu: Sa. 4, Sü. 1)

Orta Avrupada buhran!

Yazan : Asım Us

Orta Avrupa vaziyeti şu birkaç gün içinde yeniden buhranlı bir manzara aldı. Vaziyetteki tehlike bilhassa Almanyanın aldığı tedbirlerden ileri geliyor. Esasen Almanyanın bir buçuk milyon asker ile memleketin her tarafında büyük manevralara başlaması, sonra bütün şark ve garp hudutlarında tahkimat yapması ve Alman gazetelerinin Çekoslovakya üzerine âdeta yaylım ateşi yapar gibi hücumlarda bulunması, Fransa ve İngiltereyi telâşa düşürmek için kâfi idi.

Halbuki iş burada da kalmamıştır. Nevs Chronicle gibi bazı gazetelerin neşrettikleri haberlere göre, Berlin hükûmeti Amerikada bulunan sefirlerine hususî bir talimat vererek Avrupada zuhur edecek bir harbin oralarda nasıl karşılanacağını sormuştur. Diğer taraftan Prağda çıkan bazı gazetelerin verdiği malûmata göre, Almanyanın Moskova elçisi de Sovyetlerin hariciye komiseri ile mülâkat ederek şayet Sudet Almanları meselesinde tamamen tatmin edilmiyecek olursa, sulhu muhafaza hususundaki şiddetli arzularına rağmen Almanyanın her türlü tedbirlere başvurmak azminde bulunduğunu söylemiş ve böyle bir ihtimal karşısında Sovyet Rusyanın müdahale etmiyeceği ümidini izhar etmiştir.

Bir gün evvelki Avrupa postasının getirdiği bu malûmatı görünce birdenbire inanamamıştık. Her gün türlü maksatlarla her taraftan bir takım heyecanlı haberlerin neşredildiği bir devirde yaşadığımız için bunları ihtiyat kaydiyle karşılamıştık. Fakat bu heyecanlı haberler diğer kaynaklardan da bir dereceye kadar besleniyor. Meselâ fransızca İstanbul gazetesine 31 Ağustos tarihiyle çekilen bir telgrafta şöyle deniliyor:

"Resmî mahafilde Alman sefirle-

(Sonu: Sa. 4. Sü. 5.)

Hariçteki Burgos tebeası İspanyaya çağrılıyor

Burgos, 31 (A.A.) — Hudutlardan geçmek için şimdiye kadar verilen bütün serbest mürür ruhsatnamesi hükümden iskat edilmiş ve bu ruhsatnameler hakkındaki nizamnamede meriyetten kaldırılmıştır. Yabancı memleketlerde bulunan bütün Burgos tebeası İspanyollar, meşru mazeretleri olmadığı takdirde, derhal memlekete döneceklerdir.

Sanayi umum müdürü

Teşviki sanayi kanununda yapılan değişiklikleri izah etti

Sanayicilerin dünkü toplantısından bir görünüş

KURUN

Genişlettiği kadro ile yeni neşriyatına başlıyor

Tahrir ailemizin başlıca yeni şahsiyetleri:

Ali Canip, Reşat Nuri, İ. Hakkı Baltacıoğlu, M. Nermi, Fikret Adil, Behçet Kemal, Ömer Rıza, Selâmi İzzet..

BUGÜN

Beşinci sayfamızda takip ediniz :

Andre Moruva

Düşünceleri Okuyan Makine

Andre Moruvadan dilimize çeviren HAKKI SÜHA

Dokuzuncu sayfamızda güzel bir hikâye:

Peride Celâl

Şehri Sevmiyen Kız

Yazan : PERİDE CELÂL

Altıncı Sayfada

İzmir Fuarında Gece Hayatı

AYRICA: İkinci sayfamızda bugünkü hâdiseler ve şahıslar hakkında çok şayanı dikkat bir sütun...

Tarih Kurumunun verimli çalışmaları

Alaca - Höyükde Eti'lerin en büyük mabedi bulundu

Türk Tarih Kurumunun Türkiyede yapmakta olduğu istikşaflar ve hafriyatlar bu yıl da mevsiminde başlamıştır.

Mesai bu sene daha geniş bir ölçüde ve daha kesif bir şekilde devam etmektedir. Hafriyat ve istikşafların bugünkü durumu şudur:

1 — Preistorik araştırmalar:

Türk Tarih Kurumu Anadoluda yontulmuş ve cilâlanmış taş devirle-

(Sonu Sa. 4 Sü. 3)

Pazarlıksız satış kanunu tatbik ciheti bir müddet geri bırakıldı

Ankara, 31 (Telefonla) — Pazarlıksız satış kanunu yarından itibaren tatbik mevkiine girmiş bulunuyor. Fakat İktısat Vekâleti tarafından kanunun sureti tatbikini göstermek üzere hazırlanan talimatname henüz ikmal edilemediğinden kanunun tatbik ciheti bir müddet geri bırakılmıştır.

Vekâletçe talimatname bu ay zarfında tamamlayıp, Vekiller heyetinin tasdikinden geçecektir.

Başvekil ile Mareşalarasında

Zafer bayramı münasebetiyle telgraflar çekildi

İstanbul, 31 (A.A.) — 30 Ağustos zafer bayramı dolayısile Başvekilimiz Celâl Bayar ile Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Büyük Başvekil Celâl Bayar

Büyük zaferimizin 16 mcı yıldönü

(Sonu: Sa. 4. Sü. 5.)

Üstte: Kahraman askerlimiz geçit resminde, altta: Harbiye okulu mezunlarına diplomaları veriliyor

Günlerin peşinden:

İtalyada izdivaç seferberliği

İtalyadan Avrupa bekârlarını hayrette bırakacak bir haber geldi. Musolini yeni bir emir vermiş: "Yirmi beş yaşında olan her İtalyan genci derhal evlenecek, evlenmiyenler herhangi işte olursa olsun vazifesinden uzaklaştırılacak!" demiş.

Yirmi beş yaşında bir gencin evlenebilmesi sadece kendi arzu ve ihtiyarında olan bir şey değildir. Bunun için her şeyden evvel o gencin sıhhatçe mazereti olmaması, sonra bir aileyi besleyecek derecede varidatı bulunması lâzımdır. Aranacak olursa buna benzer daha birçok ihtimaller hatıra gelebilir.

Fakat İtalyan Başvekili meselenin bu gibi teferrüatı içine girmek istememiş:

— Bu işte hiç bir mazeret tanımam; bütün İtalyan gençlerinin en kısa bir zaman içinde evlenmelerini isterim."

Demiş...

Bize kalırsa bu yolda verilen drakonyen bir emrin tatbik kabiliyeti olmak için bir şart vardır. Bu da yirmi beş yaşına girmiş olan her İtalyan gencinin gözüne kestirdiği her kızı istemek ve almak için de kanuni bir salâhiyeti haiz bulunması, yahut hükûmetin her gence münasip bir eş göstermesi gerektir. Böyle olmazsa evlenemeyen gençleri mesul etmeğe nasıl imkân bulunabilir?

HASAN KURCAN

Almanya Çekoslovak yaya hücum etmek üzere mi ?

İngiliz kabinesi dominyonlarla temastan sonra üç mühim karar verdi

Londra, 31 (Hususî) — Kabinenin dünkü toplantısında Avrupanın vaziyeti gözden geçirilmiştir. Hariciye nazırı Lord Halifaks gergin vaziyetin sebeplerini, raporunda şu şekilde hulâsa etmiştir;

Alman manevraları, Alman gazetelerinin Çekoslovakya hakkındaki yazılarına devam etmeleri, Almanyanın Henleini teşvik etmesi, İngilterenin 12 Ağustosta Berline yaptığı teşebbüsün bir netice vermesini (İngiltere bu teşebbüsüne Almanyaya. Çekoslovakya vaziyetini gerginleştirmemesini tavsiye etmişti), Almanyanın Belgrat ve Bükreş hükûmetlerine müracaatları.. Bütün bunlar, Hariciye Nazırına göre, Almanyanın Çekoslovakyaya hücum etmek üzere imiş gibi olduğu hissini veren hâdiselerdir.

Öğrenildiğine göre, Lord Halifaks, meselenin ekalliyetlere muhtariyet meselesi değil, Almanyanın genişlemesi meselesi olduğu noktai nazarı üzerinde bilhassa ısrar etmiştir.

Nazır, Fransa, Çekoslovakyaya karşı taahhütlerini yerine getirirken İngilterenin Fransaya yardım etmesinin mutlaka lâzım olduğunu ısrarla söylemiştir.

Lord Halifaks, Lord Runcimanın demiştir:

"Çeklerin Südet Almanlarına teklif ettikleri imtiyazlar Henleinin istediklerini tatmin edecek mahiyettedir. Fakat elverir ki Henleinin asıl maksadı bu olsun ve Südet mıntakasını Almanyaya ilhak gayesini gütmesin.,,

Lord Halifaks, ord Runcimanın Pragdaki teşebbüslerinden de bahsetmiş ve sözlerini Sir Con Simonun sözlerinin Berlini ve Henleine nasihat vermeğe sevkedip etmiyeceğini beklemek lâzım geldiğini söyliyerek bitirmiştir.

KABİNENİN KARALARI

Londra, 31 (Hususi) — Öğrenildiğine göre, kabine, dominyonlarla temasından sonra şu kararları vermiştir:

1 — Avrupada sulhü muhafaza için azamî gayret sarfetmek lâzımdır.

2 — Bu gayretlerin umumî menfaatlerle telifi kabil olmamalıdır.

3 — Sulhü her ne bahasına olursa olsun müdafaa etmek lâzım geldiği söylenen zamanlar geçmiştir.

Salâhiyettar mahafilde, İngilterenin tutacağı hattı harekete dominyonların ittifakla işitirak edecekleri kanaati vardır.

Suriye Başvekili kızile beraber

Suriye Başvekili Pariste anlaşmanın tatbikini istiyor

Suriye Başvekili Cemil Mürdüm, bir müddettenberi Pariste bulunmaktadır. Fransızca Jurnal gazetesi haftalık siyasî icmal sütununda Suriye Başvekilinin bu ziyaretine temas ederek şu satırları yazmaktadır.

"Suriye Başvekilinin Fransanın henüz imzalamadığı ve İskenderun meselesini Suriyelilere kabul ettireceğimiz 1936 muahedesinin tatbikini istemek üzereParise gelmiş bulunduğu bu günlerde Fransız hükûmetinin alacağı vaziyet hakkında ne söylenebilir?

Araplarla Yahudiler arasındaki ihtilâfa bir anlaşma ile nihayet vermekten bile bahsedilmedi mi?

Bu anlaşmayı temin edebilecek kimse kendini büyük bir şampiyon sayabilir.,,

Yahudilere hükûmet kuruluyor

Varşova, 30 (Beyoğlu) — Söylendiğine göre Leh ve Romen hükûmetleri iki memleket hududu civarında ve müstakil bir Yahudi hükmeti teşkilini düşünmektedirler.

Yahudi meselesini hal için düşünülen bu çareye göre, bu mıntakaya gerek Romanya, gerek Lehistandaki Yahudiler naklolunacaktır.

Sovyet tayyareciliğinin yeni inkişaflarını tedkik eden

Lindberg Türkiyeye geliyor

Havas ajansı Moskovadan bildiriyor:

Miralay Lindberg dün tayyaresile Moskovadaki tayyare meydanından hareket etmiş. Harkova gitmiştir. Harkovdan Rostofa, sonra da bazı başka şehirlere uğrıyarak Tiflise gidecektir. Söylendiğine göre, miralay Lindberg, Moskova tarikile Avrupaya dönmiyecektir. Havalar iyi olursa, Rusyadan Romanyaya, oradan da Türkiyeye gelecektir.

Lindbergi Moskova tayyare meydanında Amerikan sefaret erkânı ve Rus hava kurumu azaları uğurlamıştır.

Lindbergin seyahatinin maksadı, Rus tayyareciliğinin yeni inkişaflarını tetkik etmekti. Öğrenildiğine göre, Lindberg Rus hava kurumunun müdürü Lostion ve kutup tetkikçileri Dr. Şmit ile Prajanyinle, Rusya ile Birleşik Amerika hükûmetleri arasında bir hava hattı tesisine dair müzakereye giriştiğini söylemektedir.

İşaretler:

Bir küçük binada görülen şeyler

Yazan: Sadri Ertem

Fatih Halkevi konak yavrusu bir binanın kırmızı kiremitli çatısı altındadır. Ahşap kaplamaları insana orta halli ve mütevazı aile yuvası hissini verir. Halbuki bu çatının altında fikir ve beden hareketlerini tanzim eden bir teşekkül tavanlardan merdiven basamaklarına kadar binanın içini vazifelendirmiştir. Fakat bu daracık, nohut oda ve bakla sofa binada enerji keskindir.

Çalışma asabî bir mikyastadır. Bunun bir nümunesini ben, hazırlanan gazetecilik sergisi dolayısile gördüm. Yeni harflerin kabulündenberi Türkiyede çıkan gazetelerin sergisini yapmak ilk bakışta insana gayet basit görünebilir. Fakat koleksiyon tutmayan, hesap yapmayan hattâ tarihî vesikalarını okka ile pazara göndermiş bir memlekette bir gün evvelki hayata ait bir vesika bulmak ne kadar güçtür. Göze görünmeyen, haddizatında bir değer ifade etmiyen, fakat zamanında kendini bir kıymet olarak hissettiren şeyleri toplamak müşküllerin en gücile uğraşmak demektir.

Fatih Halkevi bu güçlüğü yenmek cesaretini göstermiştir. On senelik gazete neşriyatının bilânçosu böylece elde edilmiştir.

Materyelin toplanması kadar işlenmesi de ehemmiyetlidir. Serginin dekorasyonu, ışık tertibatı hep ev çocuklarının zevkiselim ve dirayetlerile yerli yerine gelmiştir.

İş üstünde birleşen, enerjilerini birbirlerine bağlamasını bilen gençler güzel eser çıkarmasını da biliyorlar. Küçük ahşap binanın esmer tahta kaplamaları arasında ışıldayan enerji ne güzel bir örnektir.

Sadri Ertem

İngilizlere göre;

Sofradan kalktıktan sonra

Andre Moruvadan:

İngilterede ziyafetlerden sonra birdenbire ev sahibi olan bayanın yerinden kalktığı görülür. Bu hareket kadınların erkeklerden ayrılarak bir köşeye çekilecekleri zamanın geldiğini gösterir. Burada erkekler yalnız kalır. Bu ayrılık zamanı bir cigara içecek derecede sürer. Bu zaman zarfında erkekler ne yaparlar, diyeceksiniz. Erkekler yalnız kalınca bir Porto şarabı şişesi gezdirilir. Fakat kimse buna el sürmez. Ev sahibi olan zata gelince, o misafirler arasından en ziyade hürmet ettiği iki kişinin arasına girer; başından geçen hatıralarını anlatır, yahut muhtelif bahislere ait fıkralar nakleder.

Şu noktayı bilhassa işaret etmek isterim ki İngilterede erkeklerin en ziyade enteresan olduğu zaman işte bu vaziyetlerde görülür. İngilizler bu zamanda kendi aralarında mühim bahisler konuşurlar. İngilterenin umumî politikasına ve Avrupa meselelerine temas ederler. Bu zamanda sofranın bir köşesinde sandalyalarını biribirine çevirmiş olan iki adam arasında bazan dünyanın en mühim hâdiseleri birkaç kelime ile ifade edilir.

Almanyanın müstemleke meselesi

Berlin, 31 (A.A.) — Stutgratta aktedilmiş olan ecnebi memleketlerde oturan Almanlar kongresinde bir nutuk söyliyen iş cephesi şefi, "dar bir sahada sıkışıp kalan millet,, formülünü tekrar ederek müstemleke meselesini yeniden ele almış ve istikbalden bahsederek demiştir ki:

"Ne olursa olsun hiçbir noktada ricat etmiyeceğiz. Takimiz gittikçe büyümektedir.,,

Ankaradaki musevî lisesi kapandı

Ankara, 31 (Telefonla) — Ankarada 43 sene evvel açılmış olan Musevi ilk okulu bütçe darlığı yüzünden müessisleri tarafından kapatılmıştır.

NAFIA VEKALETİ EVRAK MÜDÜRÜ ÖLDÜ

Ankara, 31 (Telefonla) — Uzun zamandanberi Nafıa Vekâleti evrak müdürlüğünü yapan Nuri Ercasoy, Bursada izinli bulunduğu bir sırada anjinden ameliyat olmuş, vefat etmiştir.

Sanat Mekteplerinde öğretmenlerin terfi listesi neşredildi

Maarif Vekâleti bölge sanat ve meslek mektepleriyle enstitülerdeki öğretmenlerden birer derece terfi eden öğretmenler hakkında bir liste neşretmiştir. Bu listeyi aynen derceediyoruz:

Maaşı 40 liradan 45 liraya çıkanlar:

İzmir bölge sanat okulu fransızca öğretmeni Muzaffer Harç, İstanbul erkek terzilik okulu türkçe öğretmeni H. Cevdet Oflas, Aydın bölge sanat okulu türkçe öğretmeni Emin Erbey, Kadıköy kız enstitüsü türkçe öğretmeni Vesime Erenel, Ankara bölge sanat okulu riyaziye öğretmeni Danyal Akbel.

Maaşı 35 liradan 40 liraya çıkanlar:

İstanbul erkek terzilik okulu terzilik öğretmeni Burhanettin Aygün, Konya bölge sanat okulu riyaziye, fizik, kimya makineler grupu öğretmeni Fahri Ataberk, Diyarbakır bölge sanat okulu demir atelyesi şefi Şükrü Çelikörs, Üsküdar kız enstitüsü tarih, coğrafya öğretmeni Hikmet Uzbilge, Bursa Necatibey kız enstitüsü fransızca öğretmeni Ahmet Asım Sonumut, Ankara tecim lisesi coğrafya, fransızca öğretmeni Ali Teoman, Ankara tecim lisesi bürokomersiyal öğretmeni Ş. Fuat Eralçın.

Maaşı 30 liradan 35 liraya çıkanlar:

Ankara tecim lisesi türkçe ve yurt bilgisi öğretmeni Muhittin İnözü, Mersin akşam teci mokulu daktilo ve ticaret muhaberat öğretmeni Fahri Gülser, Samsun orta tecim okulu türkçe ve riyaziye öğretmeni Lâtif Gökgöl, Samsun orta tecim okulu steno ve daktilo öğretmeni Saffet R. İrtenk, Samsun orta tecim okulu tarih, coğrafya ve yurt bilgisi öğretmeni Adil Erdener, Samsun orta tecim okulu büro ve riyaziye öğretmeni Ali Uyak, İzmir tecim lisesi türkçe, ticarî muha. öğretmeni Hüsnü Türkekul, İzmir tecim lisesi ekonomik coğrafya, tarih, malbilgisi öğretmeni Nuri Atalay, Adana orta tecim okulu büro ve riyaziye öğretmeni Nadir Arat, İzmir tecim lisesi ingilizce öğretmeni M. Ş. Salepçi, İstanbul bölge sanat okulu ağaç işleri atelyesi öğretmeni Tevfik Mengü, İstanbul bölge sanat okulu ağaç işleri öğretmeni Osman Süyür, Bursa Necatibey kız enstitüsü türkçe öğretmeni Lütfiye Arıkök, Ankara İsmetpaşa kız enstitüsü biçki - dikiş öğretmeni Seher Kuntay, Ankara İsmetpaşa kız enstitüsü biçki - dikiş öğretmeni Rebia İren, Ankara İsmetpaşa kız enstitüsü ev idaresi - yemek pişirme öğretmeni Süheylâ Arel, Adana İsmet İnönü kız enstitüsü fızzıssıha - ev idaresi öğretmeni Haver Oskay, Edirne bölge sanat okulu tesviye atelyesi öğretmeni Necmi Selen, Adana İsmet nönü kız enstitüsü ev idaresi - yemek pişirme öğretmeni İsmet R. Aydos, Adana orta tecim okulu büro, riyaziye öğretmeni Mustafa Biroğlu, Diyarbakır bölge sanat okulu türkçe, tarih, coğrafya, yurt bilgisi öğretmeni Osman R. Ocak.

Maaşı 25 liradan 30 liraya çıkanlar:

Selçuk kız enstitüsü fen bilgisi öğretmeni Emin R. Gürel, Selçuk kız enstitüsü moda - çiçek teknoloji öğretmeni Neyir Turhan, İzmir cümhuriyet kız enstitüsü türkçe öğretmeni Ayşe Akıncı, Bursa bölge sanat okulu türkçe, tarih, coğrafya, yurt bilgisi öğretmeni Ali Ulvi Boysan, İzmir bölge sanat okulu türkçe öğretmeni İrfan Hazar, Konya bölge sanat okulu fransızca öğretmeni, Nuri Demir, Kadıköy kız enstitüsü fen bilgisi öğretmeni Behiye R. Sağlar, Ankara İsmetpaşa kız enstitüsü beden eğitim öğretmeni Nerime Tem, Trabzon orta tecim okulu fransızca öğretmeni Akif Saruhan, Konya bölge sanat okulu makineler grupu öğretmeni Fuat Uzel, Kadıköy kız enstitüsü biçki - dikiş öğretmeni Fahriye Arbaş, Bursa bölge sanat okulu ağaç işleri, resim ve teknoloji öğretmeni Cemil Sümer.

Maaşı 20 liradan 25 liraya çıkanlar:

İstanbul bölge sanat okulu fransızca öğretmeni M. Zeki Öngelen, Beyoğlu akşam kız sanat okulu ev idaresi - yemek pişirme öğretmeni Adile Onan, Üsküdar kız enstitüsü beden eğitim öğretmeni Aliye Gürgül.

Bugünkü

Hâdiseler, şahıslar, yerler hakkında

FAYDALI BİLGİLER

Çan - Kay - Şek

JAPONLAR, Çin lideri Şan - Key - Şek'in teslim olmasını istiyorlar. Şan - Key - Şek Çinde milli vahdeti kuvvetlendirmiş bir şahsiyettir. Ve buna, bizzat kendi itibariyle muvaffak olmuştur. Uzun boylu, nahif, açık alınlı ve ellerinin güzelliği ile meşhur bir adamdır.

Çin kurtarıcısı Sun - Yat - Sen'den 1925 de millî liderliği ele aldıktanberi, sırasiyle hem orduyu, hem hükûmeti idare etmiştir.

Siyasî hasımları onu bazan Japon taraftarı, bazan Sovyet taraftarı olmakla itham etmişlerdir. Şu dakikada Japonlarla ilânsız harp halinde bulunduğuna göre, bunlardan birincisine ihtimal vermek biraz güçtür.

Evvelce Buda dinine mensup iken 1930 da bunu terkedip hıristiyan olmuştur. Dört sene sonra da "Yeni Hayat" adı altında yeni bir yaşayış sistemi ileri sürmüştür ki, birçok zararlı şeyler arasında sigara içmeği ve dedikodu yapmağı da meneder.

1887 de doğmuş olduğuna göre, bugün 51 yaşında bulunuyor. Sun - Yat - Sen'in kızkardeşlerinden biri olan karısiyle geçen seneler içinde Avrupaya gelmişti.

• • •

İlânsız Harp:

JAPONYA ile Çin, şimdi resmen ilân edilmemiş bir harp halinde bulunuyorlar. "Harp ilânı" usulü, büyük harpten sonra hemen suya düşmüş gibidir. Harpler, apansız başlıyor ve büyük gürültülerle sona eriyor.

Harbi Umumide devletler biribirlerine usulünce harp açmışlardı. Fakat Harbi Umuminin asıl başlangıcı, Almanyanın 1914 senesi ağustosun 3 ünde Fransaya ilânı harp etmesiyle değildir.

İlk harp ilânı temmuzun 28 inde Avusturya tarafından Sırbistana karşı yapılmıştır. İkincisi de ağustosun 1 inde, Almanya tarafından Rusyaya karşı yapılmıştı.

Bugün tarihe geçmiş gibi görünen eski usul üzere bir memleket, diğer bir memlekete harp açınca, o dakikadan itibaren muhasemat başlamış demektir. Artık diğer memleketin bilmukabele harp ilânına lüzum yoktur. Fakat ekseriya bu ikinci memleket de harp ilân etmek yolunu tutmuştur. Bu şekle göre, İngiltere Almanyaya 1914 ağustosunun 4 ünde ilânı harp etmişti. Almanya da İngiltereye 1914 senesi teşrinisanisinin 23 ünde resmen ilânı harp etmiştir.

ŞEHİR İÇİNDE

Tanasa revüsü gidiyor

Revünün müdürü Bay Tanasın söyledikleri

Bay Tanasa

Festival münasebetile şehrimize gelen Tanasa revüsü yarın akşam son temsilini verecek, cumartesi günü romanyaya dönecektir.

Şehrimizde kaldığı müddet zarfında büyük bir rağbet gören revünün müdürü Bay Tanas ile dün şöyle görüştüm:

— İstanbulu nasıl buluyorsunuz?

— Ben yirmi beş sene evvel bir kere daha gelmiştim. O zamanki ile bugünkü İstanbul arasında çok fark var. Şehir asrileşmiş, birçok yerleri eskisine hemen benzemiyor gibi.

— Tanasa revüsünü ne zaman kurdunuz?

— Revünün hayatı yirmi senelik - tir. Daha evvel operet idi. 50 sene kadar operet halinde yaşadı. Muharebeden sonra revüye çevirdim.

Gece gündüz çalıştım. Birkaç sene içinde revü enternasyonal bir teşekkül haline geldi. Yüz elliye yakın insanı besleyen bu teşekküle Romanya hükûmeti ve diğer hiçbir teşekkül yardım etmez. Sanat aşkı ile bir araya gelen gençlerle bu revüyü yaşatıyorum. Bundan başka bir revü kurabilmek için bol para lâzımdır. Sonra istidatlı gençleri de bir araya getirmek ister.

Temsil sırasında sahneye çıkan Romanyalı Türklerden Bay Ferhat işte böyle bir gençtir. Kendisi hakikî bir sanatkârdır. Revünün mevzularını biz hayattan alırız. Bu hayat çerçevesi bazan millî hudutları aşar, diğer memleketlerin yaşayış, düşünüş ve görüşlerini de ihata eder. Revü ile temiz tenkitler yapılabilir, millî hisler uyandırılabilir.

İstanbula geldiğimizden çok memnunuz. Çünkü Türk - Romen milletleri arasındaki dostluğu muhtelif vesilelerle teyit ettik.

Y. R.

Meccanî leylî imtihanı

Lise ve orta okullara alınacak meccanî leylî talebenin imtihanlarına bugünden itibaren başlanacaktır. Şehrimizde erkek talebe İstanbul erkek lisesinde, kız talebeler de İstanbul kız lisesinde imtihan edileceklerdir. Yirmi gündenberi devam eden parasız yatılı talebe namze kayıt işine evvelki akşam son verilmiştir. İstanbuldan şimdiye kadar gerek orta ve geerkse lise kısmına girmek üzere (5000) e yakın talebe müracaat etmiştir. Bütün vilâyetlerden alınacak talebe yekûnu 2.000 dir.

Evrak Ankarada teşekkül edecek bir imtihan komisyonu tarafından tetkik edilerek netice bildirilecektir.

Evrak tetkik edilirken ayni dereceyi gösteren talebeler arasında şehit çocukları üstün tutulacaktır.

Yardımcı öğretmen imtihanı

Orta okullara alınacak öğretmen muavinlerinin imtihanlarına bugünden itibaren üniversite konferans salonunda başlanacaktır.

İmtihanın evvelâ yazılı, sonra şifahî yapılacaktır.

Orta okullara lisan öğretmeni olmak isteyen öğretmenlerin sayısı bu yıl diğer yıllara nazaran daha fazladır.

İmtihanlara lise mezunları kabul edildiği gibi öğretmen okullarının 4, 5, ve 6 senelik mezunları da girebilecektir.

Ortaköy cinayeti

Bahriyeli Sadık şoför İsmaili öldürdü

Evvelki gece Ortaköyde bir cinayet olmuştur:

Ortaköy nakliyat şirketinde çalışan Erkek namile maruf şoför İsmail, geceleyin Ortaköyde Muallimler caddesinde Mehmedin kahvesinde otururken içeriye Ortaköy hamallarından İsak ile Taksim tütün deposunda müstahdem bahriyeli namile maruf Sadık girmiştir.

Bu üç kişinin arası hayli zamandanberi açıktır. Kahvede karşılaşınca, birbirlerine sert sert bakışmışlardır. Şoför İsmail, maruf olduğu isme güvenerek içeri girenleri dışarı davet etmiş, üçü de sokağa çıkınca aralarında kavga başlamış, Sadık bıçağını çekerek şoför İsmaili dört yerinden yaralamıştır.

İsmail yere düşünce Sadık ve İsak kaçmışlardır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür.

Kaçanlar sabahleyin yakalanmışlardır.

Bundan başka, Kadıköyde Bahariye caddesinde inşa edilen bir apartımanda çalışan işbaşı Osman ile marangoz Hüseyin arasında para yüzünden kavga çıkmış, Osman marangoz Hüseyini ağır surette yaralamıştır. Yaralı Haydarpaşa nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Marangozlar kooperatif kuracak

Sanayi umum müdürü Bay Reşat, bugün akşam ekspresle Ankaraya gidecektir.

Bay Reşat, şehrimizde kaldığı müddet zarfında tetkik mevzuları arasına aldığı kooperatif işlerile de çok yakından alâkadar olmuş, her kooperatif reisi ile ayrı ayrı davet ederek görüşmüştür.

Bu arada bilhassa, yazma ve dokuma kooperatifinin tezgâhları üzerinde ehemmiyetli durulmuş, bunların geçen yıla nazaran daha modernize edildiği için çok hayırlı neticeler alındığı görülmüştür.

Bu netice gözönünde tutularak Anadoluda gittikçe iptidaileşen el tezgâhlarının modern bir hale ifrağı için icap eden tedbirler alınmasına karar verilmiştir.

Sanayi umum müdürlüğü, bu maksatla icap ettiği taktirde fakir tezgâh sahiplerine nakten yardımda bulunacaktır.

Bundan başka, 34 şubesi bulunan marangozlar cemiyeti tarafından bir kooperatif kurulmasına dair karar verilmiştir.

Otomobilin altında kalan kız öldü

Dün köprü üzerinden giden şoför Tevfiğin idaresindeki 1759 numaralı otomobil bir taraftan diğer tarafa geçmek isteyen İspiro kızı Afrosçiye çarparak altına almış, birkaç metre sürüklemiştir.

Muhtelif yerlerinden yaralanan kız, Senjorj hastanesine kaldırılmış, yarım saat sonra ölmüştür.

Bir nokta :

Garip bir lâübalilik

Vaktile "Beyoğlu tatlı su frenklerinindir,, denirdi. Bugün tatlı - Acı diye şehir içinde her hangi bir surette taksimat yapılamıyacağı gün gibi aşikârken İstanbul semti ile Beyoğlu semtini ayrı iki kutup haline getiren şeylere tesadüf ediyoruz.

Bunlardan biri de, köprüden öte kitap ve gazete satan dükkânların manzarasıdır. Hiç bir yerde Türk gazeteleri ve Türk mecmuaları halkın görebileceği şekilde teşhir edilmiyor. Eğer buna lüzum görülmüyorsa niçin yabancı gazete ve mecmualar göze çarpacak şekilde teşhir ediliyor?

Bizim kanaatimize göre, Türk gazete ve mecmuaları, hattâ halkevlerinin çok faydalı mecmuaları da dahil olmak üzere birinci plânda yer almalıdır.

Yabancı dilde mecmuaların müşterileri onları almak mecburiyetinde iseler ister istemez arayacaklardır.

Beyoğlu sokağından geçecek bir ecnebi, tütüncü dükkânlarına bakarken Türkiyede olduğuna bihakkin şüphe edebilir.

Ayrıca bu dükkânlar Türk gazeta ve mecmualarını teşhir etmek vazifeleri olduğunu da bilmelidirler.

Ders saatleri

Ekalliyetler de40 dakika oldu

Bu ders yılı başından itibaren Kültür Bakanlığı ecnebî ve ekalliyet okulları hakkında yeniden bazı kararlar tatbik edecektir. Şimdiye kadar günde yedi saat ders yapan ilk kısım ekalliyet okulları, yeni hazırlanan talimatname ile günde altı saat ders yapacaklardır.

Fakat geçen yıl bu derslere devam müddeti 45 dakika idi. Resmî ilkokullarda bir ders saatinin devamı 40 dakika olduğundan bu okullarda dersler 45 dakikadan 40 dakikaya indirilecektir.

Gene lise ve orta okul kısımları da şimdiye kadar haftada 40 saat ders yapıyorlardı. Bu yıldan itibaren haftada 36 saat ders yapacaklardır.

Okul idareleri toplanarak hangi derslerin kaçar saat olacağını tesbite başlamışlardır.

Yeni şekil önümüzdeki tedris senesi başından itibaren tatbik edilecektir.

Yabancı ve azlık okullarının bazılarında lise ve orta kısmları derslere on beş eylülde başlıyacaklardır. İlk kısımlarda derslere tedrisatı iptidaiye meclisinin kararıyle 3 teşrinievvelde resmî ilk okullarla birlikte başlanacaktır.

Ekalliyet mekteplerinde müşterek talimatname olduğu gibi ecnebi okulları için müşterek talimatname vücuda getirilecektir. Bu şekle göre Fransız, İngiliz, İtalyan, Alman mektepleri zümre zümre müşterek talimatname yapılacaktır.

Hangi eserler tamir edilecek

Hepsi ayrı ayrı tesbit edildi

Kültür Bakanlığı eski eserleri tamir ettirmek maksadile müzeler direktörlüğüne gönderdiği rapor etrafındaki tetkikatını ikmal etmiştir.

Müzeler, eski eserleri tamir için on bin lira tahsisat istemiştir. Bu para ile tamir edilecek eserlerin başlıcaları şunlardır:

1 — Plevne kahramanı Gazi Osman Paşanın Fatihteki türbesi,

2 — Sinan Paşa türbesi (Divanyolunda.),

3 — Tersane mimarı Mustafanın mezarı bulunduğu Kasımpaşadaki türbesi.

4 — Barbaros Hayrettinin türbesi.

Bu eserlerden başka yine ayrıca tamir edilecek birçok küçük eserler daha vardır.

Geçit yerinde kaza

Dün öğleden sonra köprü üzerinde çivili geçit yerlerinden geçen altmış yaşlarında kadar Fatma isimli ihtiyar bir kadınla kızı, köprüden doğru hızla gelen 1759 numaralı taksiye çarpmış, ihtiyar kadın ağırca yaralanmıştır.

Küçük kız, kurtulmuştur. Geçit yeri üzerinde ilk defa vukua gelen kaza hakkında müddeiumumilik takibata başlamıştır.

Ayakkabıcılar da pazarlıksız satacak

Pazarlıksız satış kanunu ayakkabıcı esnafını da alâkadar ettiği cihetle, dün belediye İktisat Müdürlüğü tarafından ayakkabıcılar cemiyetine tebligat vaki olmuş, ve cemiyet de mensuplarına vaziyeti bildirmiştir.

Karısını öldüren katil

Geçen sene Çadırcılarda karısı Fatmayı, marangoz Mehmet adında biri ti ile münasebette bulunmasına kızarak ve kendisini çok sevdiğinden dayanamayıp bıçakla öldüren katil Reşat, dün ağır ceza mahkemesi tarafından 22 sene müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Ancak vakada ağır tahrik olduğu gözönüne alınarak bu ceza 7 seneye indirilmiştir.

Arkadaşını yaralıyan

Birkaç ay evvel, Kasımpaşada yaptıkları bir içkili eğlence sonunda kendini bilmeyecek derecede sarhoş olan Alâettin, tabancasını çıkarmış karıştırırken, arkadaşı Enver kaçmak istemişti. Bu suretle bir hayli çekişen gençlerden Enver, birdenbire patlayan tabanca ile vurulmuş, biraz sonra da ölmüştü.

Alâettinin 4 üncü asliye ceza mahkemesinde görülen duruşması dün sabah bitirilmiş, arkadaşı Enveri tedbirsizlik ve dikkatsizlik suretile öldürdüğü sabit görülerek bir sene müddetle hapis cezasına mahkûm olmuştur.

Peynirden zehirlendi

Şehremininde Denizaptal mahallesinde oturan ağızlıkçı Fahri ile karısı Nigâr Beyazıtta bir bakkaldan aldıkları peynirden zehirlenmişler, Guraba hastanesine kaldırılmışlardır.

— Cicim; ben sana benzin deposuna sahibim, demedim; sadece benzin içerisinde yüzdüğümü söyledim! Yalan mı? Bak şu halime de insaf et!

Her türlü öteberi alım, satımı yapılan bir antika ve hurdavatçı dükkânında, bir sual:

— Kitabı istemem; fakat bu uzun sakala ne vereyim?!...

Bir salonda, ne sihirdir, ne keramet; el çabukluğu, marifet; hokkabazlık yapan adama, misafirlerden biri sesleniyor:

— Aman, tutun! O, benim karım!

— Alman karikatürleri —

Günün AKİSLERİ

Yaz mevsimi geçiyor

(Eylûl) adıyla (yaz mevsimi) birbirile asla uyuşamıyan iki isimdir. Eylûl girdiğine göre (yaz)ı hatırdan çıkarmak lâzım gelir. Onu sonbaharlarla, yaprak dökümlerile, serin rüzgârlar ve olgun meyvalarla beraber konuşmak daha uygun düşüyor.

Eylûl, büyük ve sürekli bir yaz mevsiminin muhasebesini de yapabileceğimiz bir çağ..

Kendinize sordunuz mu? Bu yaz kaç arkadaş kazandınız! Kaç tane kaybettiniz Kaç gününüz iyi geçti, kaçı fena? Hayatınızdan daha memnun musunuz? Yoksa geçen yaza nisbetle daha mı meyus bulunuyorsunuz.

Bu son sualime her birinizin muhtelif cevaplar vereceğinizi biliyorum. Aranızda genç olanlar, sadece dudak büküp:

— Ne var? Ne olabilir ki.. Bir yaz mevsimi geçti işte, diyecektir.

Onlar için yazla kış arasında maddî bir ayrılık bile gözetmek güçtür.

Yaşlı olanlarınız ise, başını bilgiç bir eda ile iki yana sallayıp:

— Hayatta bir yaz daha, kıymetli ömür çürütüp, hâlâ da memnun olabilmenin imkânı var mı? Elbette meyusuz, cevabını verecektir.

Bu ikincilere söyliyeceğim söz, bu güne kadar tekrarlanmış bir takım felsefe kırıntılarının, yeni bir tarzda gevelenişinden başka bir şey olmıyacağı için (sağlık olsun!) deyip geçeceğim.

* * *

Tramvaya bindim. Karşıma Mülâyim Pehlivan çıktı. Gazetecilik dolayısile kendisile tanışırız. Beni görünce âşinalık etti. Elimi sıktı, hatırımı sordu. Gelecek güreşinin ne vakit, nerede olduğunu sordum. Tekirdağlıyı ne zaman yeneceğini söyliyerek her zamanki gibi kendisine takıldım. Kadıköy iskelesine geldiğimiz zaman o inecekmiş. Ayrıldık.

Fakat o ayrılır ayrılmaz, hemen arkamda, tramvayın sahanlığında duran birisi, omuzuma dokunarak telâşla:

— Affedersiniz, dedi. Bu inen Mülâyim pehlivan değil miydi?

— Evet!

— Lâkin ne kadar şişmanlamış?

— Öyledir... Zaifler daha zaiflarlar. Pehlivanlar da ense yaparlar.

— Demek ki, Mülâyim pehlivan sizin ahbabınız?

— Eh.. şöyle böyle tanışırız.

Fakat adamın yüzünde öyle bir gıpta vardı ki, yanıbaşımızda konuşmamızla alâkadar olan bir kaç kişi de ayni heyecanla boyunlarını uzatmış - lar, gözlerini kırpıştırarak can kulağı ile dinliyorlardı.

Acaba, dedim. Bir âlime rastlasaydım etrafımdakiler, yine ayni telâşı gösterecekler miydi?

* * *

İsviçreli Meşhur hava seyyahı Prof. Pitard bu günkü hava nakil vasıtalarının iptidaî olduğunu söylüyormuş.. Bittâbi buna, havada uçan bütün sanayi mamulâtı dahil. Biz ise, bugünkü tayyarelerin tekemmülünü göre - rek, medeniyet için en büyük tehlikeyi teşkil ettiklerini sanıyorduk. Onların korkunç şekilleri, harikulâde sürat ve kudretlerine bakarak: "Ne gelecekse havadan gelecek,, diyorduk... Meğerse bu gördüklerimiz, daha da icat olunabileceklere nisbetle iptidaî birer oyuncaktan ibaretmiş! Bir yeyip, halimize bin şükretmeliyiz desenize!

HİKMET MÜNİR

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

Saat	*Vapurun adı*	*Gittiği yol*
12	Güneysu	Karadeniz
9.30	Uğur	İzmit
16.30	Trak	Mudanya
11	İzmir	İzmir

GELECEK VAPURLAR

11.15	Trak	Mudanya

TASHİH

28 Ağustos 938 tarihli nüshamızda çıkan İstanbul Belediyesinin 5928 ordino numaralı ve Karaağaç buz fabrikasına ait ilânında 2005 adet buz kalıbı, yanlışlıkla buz dolabı olarak dizilmiştir. Tashih olunur.

Londrada dünkü siyasî görüşmeler

(Baştarafı 1 inci de)

gelir gelmez Neville Chamberlain ile bir mülâkat yapmış ve Joseph Kennedy'yi kabul etmiştir. Malûm olduğu veçhile sefirin mezuniyetinden sonra İngiliz zimamdarlarile bu ilk temas kendisine her şeyden evvel İngiliz kabinesi tarafından, Avrupanın vaziyeti hakkında dün verilen kararlardan hükûmetini haberdar etmek imkânını vermiştir.

Amerika diplomatik mahfelleri, sefirin Vaşingtona telgraf gönderdiği rapor neticesinde Hariciye nezareti tarafından verilen talimat üzerine mi Lord Halifaks ile görüştüğünü tasrih etmek istememektedirler.

Bu mahfeller, Amerika hükûmetinin Orta Avrupa hâdiselerinin her safhası hakkında malûmat edinmeği arzu etmekte olduğunu ve Londra ile sıkı temas halinde bulunduğunu beyan etmektedir.

Saat 11,30 da Lord Halifaks, bu sabah Londraya avdet etmiş olan Fransız sefiri Corbini kabul etmiştir.

Londra, 31 (A.A.) — Fransız sefiri Corbin, bu sabah saat 9 da Parisden Londraya avdet etmiştir.

GİZLİ MESAJ VAR MI?

Londra, 31 (A.A.) — İngiliz diplomatik mahfilleri, Hariciye nazırı Lord Halifaksın bu sabah birbiri ardına Fransız büyük elçisile Amerika Birleşik devletleri büyük elçisini kabul etmiş olduğunu teyit eylemektedir.

Diğer taraftan Sir Henderson Berline giderken şu veya bu Alman devlet adamına "gizli bir mesaj,, götürmekte olduğu yalanlanmaktadır. Fakat diplomatik mahfellerde tebarüz ettirildiğine göre, Henderson, İngiliz hükûmetinin niyetlerinden ve hattıharekетinden tamamile malûmattar olmuş bir halde vazifesi başına dönmektedir.

Kendisi Berline varır varmaz hemen, derhal Alman zimamdarlarından randevu istemek niyetinde değildir. Fakat eğer çağırılırsa, bittabi Alman devlet adamlarının bu arzularını is'afa âmade bulunacaktır.

Ayni mahfillerin fikrince, enternasyonal vaziyet bugün geri veya ileri değişmemiş bir tarzda sabit durmaktadır. Bütün mesele, Çekoslovak hükûmetinin yapmağa hazır olduğu fedakârlıkların mahiyet ve genişliğine, Südetler üzerinde haricten yapılacak tesire ve ayni zamanda, hakkaniyet üzere bir hal suretini kolaylaştırmak için Südetlerin gösterecekleri hüsnüniyete bağlıdır.

FRANSIZ - İNGİLİZ MUTABAKATI

Londra, 31 (A.A.) — Fransanın Londra büyük elçisi ile Lord Halifaks arasındaki görüşmede bilhassa Çekoslovakya meselesi mevzuubahis olmuştur, Paristen avdet eden B. Korbin Lord Halifaksa Parisin noktai nazarını bildirmiş, Lord Halifaks da buna mukabil dünkü nazırlar meclisinde ileri sürülen noktai nazarları Fransız büyük elçisine izah etmiştir.

Görüşme, Paris ile Londra arasında her noktada sıkı bir anlaşma mevcut olduğunu isbat eylemiştir.

Her iki tarafın, fikrince, Lord Runcimanın vazifesine devam etmesi lâzımdır. ve her iki taraf ta Lordun uzlaştırma gayretlerinin muvaffakıyetle neticelenmesi şayanı arzudur.

Bu görüşme esnasında, İspanya meselesi de mevzuubahis edilmiş ve bu meselede de iki hükûmetin hareketinin mutabakatı tezahür eylemiştir.

ALMAN ASKERLERİ TERHİS EDİLMİYOR

Berlin, 31 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Salâhiyettar mahfiller, terhis edilmesi lâzım gelen sınıfın silâh altında tutulmakta devam olunduğu hakkında bir şey bilmediklerini söylemekte ve fakat bu haberi kat'î surette de yalanlamamaktadırlar.

Bu haber, esasen tekzip götürmez, bir mahiyet arzetmektedir. Zira, terhis olunacak efrat, silâh altında bir müddet daha bırakılacaklarından haberdar edilmişlerdir. Bu sınıfın daha ne kadar müddet silâh altında kalacağı malûm değildir. Kontrol edilemiyen haberlere göre, bazı sınıflarda bu müddet üç aya kadar çıkacaktır.

Diğer taraftan askerleri silâh altında tutmak için hükûmetin ayrı bir kararname ittihaz etmesine ihtiyaç yoktur. Askerî makamlar, lüzumunu gördükleri takdirde böyle bir tedibri kendiliklerinden alabilirler.

HENDERSON BERLİNE HAREKET ETTİ

Londra, 31 (A.A.) — Sir Neville Henderson, saat 13,15 te Berline hareket etmiştir.

Londra, 31 (A.A.) — Salâhiyettar İngiliz mahfelleri, İngiliz zimamdarlarının Südet partisinin mümessillerile Çekoslovak makamları arasında vuku bulan müzakerelere karşı büyük bir alâka gösterdiklerini beyan etmektedirler.

Bu temasların semereli müzakerelere yol açacağı ümit edilmektedir.

Bu mahfellerde hasıl olan intibaa göre, mevzuubahis mesele ile alâkadar olan iki taraftan biri işin adilâne bir şekilde halline kâfi miktarda yardım etmediği taktirde "caniyane bir delilik,, ika etmiş olacaktır.

Paris, 31 (A.A.) — Hariciye nazırı Georges Bonnet, bu sabah İngilterenin Paris maslahatgüzarı Campelli kabul etmiştir.

FRANSIZ NAZIRLARININ KARARI

Paris 31 (A.A.) — Nazırlar meclisinin toplantısında vermiş olduğu izahat sırasında B. Bone, beynelmilel meseleleri gözden geçirmiştir.

Fransanın Çekoslovakya meselesi karşısındaki vaziyeti değişmiş değildir. Bu sebepten dolayı Paris, Praga karşı girişilmiş olan taahhütleri hatırlatacak mahiyette Berlin hükûmeti nezdinde bir teşebbüste bulunmağı lüzumsuz addetmektedir.

Paris ile Londra arasındaki temas, bakidir. Paris hükûmeti, İngilterenin uzlaştırma sahasındaki mesaisinin muvaffakıyetle neticeleneceğinden ümitvardır.

Bu münasebetle İngilterenin sarfetmekte olduğu faaliyetin ağustos ayı içinde Alman hükûmeti nezdinde yapılmış olan ve şimdiye kadar herkesin meçhulü bulunan iki teşebbüs suretinde tecelli etmiş olduğu kaydedilmektedir.

Paris, 31 (A.A.) — Hariciye nazırı B. Bonne, öğleden sonra Sovyetler Birliği büyük elçisini ve Amerika Birleşik devletleri büyük elçisini kabul etmiştir.

CENUBİ AMERİKA DEVLETLERİNİN HATTI HAREKETİ

Kap, 31 (A.A.) — İngilterenin dahil olacağı bir harp halinde Cenubî Amerika birliğinin takınacağı hattı hareket meselesi etrafında parlamentoda yapılmakta olan müzakereler neticelenmiş ve nasyonalist muhalefet tarafından başvekil aleyhine verilen takrir, 17 reye karşı 76 reyle reddedilmiştir.

LORD RÜNCİMAN

Prag, 31 (A.A.) — Lord Rünciman, bugün öğle yemeğini Alkron otelinde prens Koloredo Mausfeld ile yemiştir.

Sanıldığına göre, prens, Lord Rünciman önümüzdeki hafta tatilini Pragın yirmi beş kilometre cenubunda Dobrisdeki şatosunda geçirmeğe davet etmiştir.

HODZA FRANSIZ SEFİRİNİ KABUL ETTİ

Prag, 31 (A.A.) — B. Hodza, bu sabah Fransanın Prag elçisi Bay Delakruayı kabul etmiştir.

Prag, 31 (A.A.) — Emin bir membadan öğrenildiğine göre, Henlaynin murahhaslarına yeni teklif yapılmıştır.

Bu suretle katî bir safhaya girilmiş oluyor. Tekliflerin mahiyeti mektum tutulmakla beraber, Prag hükûmetinin geniş mikyasta fedakârlıklarda bulunduğu söylenmektedir.

ALMANYANIN BİR NOTASI

Prag, 31 (A.A.) — Almanyanın Prag sefiri, salı sabahı hariciye nezaretine yeni bir protesto notası vermiştir.

Bu haberi veren çiftçi Venkov gazetesi, Alman imparatorluk ordusu hakkında iki Çekoslovak gazetesinde çıkan bir makalenin bu notanın verilmesine sebep olduğunu yazmaktadır.

Alman makamlarının verdikleri notada Beneşden de bahsettikleri söylenmektedir.

KAHVELERDE IÇKİ YASAĞI

Prag, 31 (A.A.) — Bohemya eyaleti idaresi, cumartesi, pazar ve yortu günleri Südetlerin sakin bulundukları mıntakada kâin kahvelerde küullü içki kullanılmasını menetmek tasavvurundadır.

Bu suretle vukuatın eksiltileceği ümit olunmaktadır.

Pariste ameleler 2 Eylûlde büyük bir nümayiş yapacaklar

Paris, 31 (A.A.) — Paris mıntakası amele sendikaları birliği tarafından kabul edilen bir karar suretinde dün nazırlar meclisi tarafından ittihaz edilen kararın gayri kanunî bir şekilde 40 saatlik mesaî haftasını lâğvettiği beyan edilmekte ve amele sınıfının bu karara muhalefet etmesi lâzım geldiği ilâve edilmektedir.

Sendikalar birliğinin bürosu, aşağıdaki kararları ittihaz etmiştir:

1 — Pariste eylûlün ikinci günü saat 18 de millet meydanında bir nümayiş tertip edilecektir.

2 — Umumî iş konfederasyonundan bu nümayişe iştirak etmesi talep edilecektir.

3 — Umumî iş konfederasyonundan amele enternasyonali sosyalist federasyonu nezdinde teşebbüste bulunarak beynelmilel proletaryanın Fransada 40 saatlik haftanın müdafaasına karşı vaziyetini tasrih etmesini talep etmesi istenecektir.

4 — Parmınsk tasi,şii'Au komitelerinin mahallî bir konferans tertip etmeleri temin edilecektir.

Paris, 31 (A.A.) — Limanlar ve dok ameleleri federasyonu mümessilinin ısrarı üzerine Mozi, liman işlerine vaziyet etmek hususunda hükûmete salâhiyet veren kararname ahkâmını yarından itibaren tatbik etmekten vazgeçmeği kabul etmiştir.

Tarih Kurumunun verimli çalışmaları

(Baştarafı 1 inci de)

ri eserlerini, fosil insanların iskeletlerini, mağaraları, dolmenleri, göl evlerini, çakmak taşından aletleri, mağara sanat eserlerini aramak ve tesbit etmek maksadile Ankara Tarih, Dil, Coğrafya Fakültesi antropoloji profesörü ve Türk Tarih Kurumu üyesi Dr. Şevket Aziz Kansunun başkanlığında bir istikşaf heyeti teşkil etmiştir.

Heyet 15 haziran 1938 de Ankaradan ilkönce İnönü mağaralarını tetkik için hareket etmiş, İnönüne varmadan evvel Ankara vilâyeti kazalarından Polatlıdaki bazı mağaralarda araştırmalar yapmış, Eskişehire varmadan evvel Çifteler çiftliği mevkiinde Seydisuyu graviyeleri sathında çok dikkati çeker çakmaktaşı eserleri bulmuştur.

Bundan sonra, İnönü mağaralarında 15 gün çalışılmış, burada büyük bir ihtimalle neolitik devrile bakır çağı, Frikya, Bizans ve Osmanlı eserleri meydana çıkarılmıştır.

İnönünden Kütahyaya giden heyet, Porsuk vadisinde de bazı silekeler bulmuştur. İnönünden dönüşte tekrar Seydisuyu graviyelerinde bir müddet çalışılarak malzeme toplanmıştır.

Heyet bundan sonra Tuz gölüne hareket etmiş ve Tuz gölünün şimali şark plâjlarında yontmataş devri karakterlerini gösteren çakmaktaşları toplamış ve Koçhisarın cenubundaki mağara sırtlarından Obsidiyenden ve neolitik olması muhtemel aletler elde etmiştir.

Tuz gölünün kaldırım memlâhası civarında yassı Höyükte bakır çağı eserleri bulunmuştur. Ayrıca Ankaranın Çubuksuyu graviyelerinde geçen sene meydana çıkarılan paleolitik istasyonda mesaisine devam eden heyet buradan yeni birçok kıymetli malzeme elde ettiği gibi Ankaranın Güdül nahiyesinde Kırmırsuyu vadisinde ve bu vadideki kalkerli arazide oyulmuş olan mağaralarda da tetkikat yapmış, ve 2.000 kilometreden fazla tutan bu ilk tetkikat 4 temmuz 1938 de sona ermiştir.

Preistorik istikşaflar her sene muntazam bir plânla bütün Anadoluda yapılacaktır.

2 — Pazarlı hafriyatı:

Çorum vilâyetine bağlı, Pazarlı mevkiinde yapılan hafriyatta Firikyalılara ait üç mimarî katı ihtiva eden çok mühim bir site bulunmuştur.

Meydana çıkarılan mimarî eserler arasında bilhassa dört köşe burçlar ve binalara kaplama vazifesini gören fayans kabartmalar nazarı dikkati celbetmektedir.

Kabartmaların üstünde hücum veya yürüyüş nizamında askerler, hayvan mücadelesi tasvirleri, Kentor ve İsfenksler mevcuttur.

Bulunan eserlere nazaran Pazarlı, Firikya kültürü, son Miken ve eski Şark kültür unsurlarını kendinde mezcetmektedir. Pazarlı hafriyatı şimdilik neticelerini vermiş olduğundan bu seneki çalışmaya son verilmiştir.

3 — Alacahöyük hafriyatı:

Türk Tarih Kurumu tarafından 933 tenberi Alacahöyükte yapılan ve Anadolu tarih ve kültürüne dair fevkalâde mühim belgeler veren Alacahöyük hafriyatına bu sene de devam olunmaktadır.

Geçen sene beliren Eti mabedinin bu sene depolar kısmı açılmış ve isfenksli kapıya doğru uzanan kale duvarları bulunmuştur.

Mabet mütehassısların ifadesine göre, şimdiye kadar malûm Eti mabetlerinin en büyüklerinden sayılmaktadır.

4 — Karaoğlan hafriyatı:

Ankaranın Gölbaşı nahiyesine bağlı Karaoğlan köyünün yanındaki höyükte geçen sene başlanan hafriyata bu sene de devam edilerek höyüğün mühim bir kısmı açılmıştır.

Klâsik devirlerden başlıyarak Etile re ve bakır devrine kadar muhtelif eserleri ihtiva eden höyüğün Ankarayı cenuba bağlayan yol üzerinde bulunması hasebile mühim bir kültür merkezi olduğu anlaşılıyor. Ele geçen eserler şimdiden birçok tarihî meseleleri aydınlatmış bulunmaktadır.

5 — Çankırı hafriyatı:

Geçen sene kurum adına arkeolog Remzi Oğuz tarafından Ankaranın içinde, Çankırıkapıda başlanan hafriyata bu sene gene kurum adına olmak üzere Ankara tarih, dil ve coğrafya fakültesi arkeoloji enstitüsü profesör ve talebeleri tarafından devam edilmektedir.

Bu seneki hafriyatta klâsik devre ait büyük bir hamam meydana çıkarılmıştır. Hafriyat devam etmektedir.

6 — Ankara mâbedi hafriyatı:

Ankara belediyesi çok isabetli bir kararla Ankaranın içindeki meşhur Ankara mabedinin etrafını açmağa başlamıştır.

Türk Tarih Kurumu bu açılan sahada mabedin hakikî hüviyetini meydana çıkarmak maksadile hafriyat yapmaktadır.

Şimdiden mabedin etrafındaki inşaatın temelleri ve sütun ayakları meydana çıkarılmıştır. Teknik sebepler, dolayısile muvakkaten tatil edilen bu hafriyata tekrar başlanmıştır.

7 — Trakya hafriyatı:

1936 danberi Trakya höyükleri üzerinde yapılan hafriyata ağustos ayı içinde tekrar başlanmıştır.

Bu seneki hafriyat Vize civarındaki höyüklerle Vize kasabasında ve Kırklareli civarındaki höyükler üzerinde olacaktır.

8 — İzmir Namazgâh hafriyatı:

İzmir müzesi tarafından İzmirin içersindeki Namazgâh mevkiinde başlamış olan hafriyat orada mevcut ve klâsik devre ait büyük bir çarşıyı meydana çıkarmağa başlamıştı.

Tarihî kıymeti kadar İzmir için turistik kıymeti büyük olan bu hafriyatı sona erdirmek için Türk Tarih Kurumu geçen yıl hafriyata nakten yardım etmiş ve bu sene bu hafriyatı himayesine alarak daha büyük faaliyetle çalışılması imkânlarını vermiştir.

Hafriyat yaz münasebetile muvakkaten tatil edilmiş olup eylül içinde tekrar başlayacaktır.

Başvekille Mareşal arasında

(Baş tarafı 1 incide)

münü tesit münasebetile cümhuriyet ordusu mensupları sayın Başkanlarını candan bağlılıkla kutlular ve derin saygılarını sunar.

Genelkurmay Başkanı
Mareşal Fevzi Çakmak

Sayın Mareşal Fevzi Çakmak
Genelkurmay Başkanı
ELAZIĞ

İnkılâp hayatımızın en büyük ve millî zaferini ifade eden bugünde duyduğumuz sevinç ve heyecan pek büyüktür.

Dâhî Başkumandanım emri altında ordumuzun elde ettiği bu zafer, vatanın tam istiklâlini temin ve vücude getirilen büyük inkılâp ve ilerlemenin mebdeini teşkil eder.

Bayramımız münasebetile Mare - salimizin şahıslarında kahraman ordumuzu bir kere daha selâmlar ve bütün mensuplarına daimî muvaffakıyet ve saadetler dilerim.

Başvekil: CELAL BAYAR

MAREŞALİN TEŞEKKÜRLERİ

Elâzığ, 31 (A.A.) — Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, zafer bayramı dolayısile ordu ve kendisi hakkında gösterilen yüksek alâkaya cevaben teşekkürlerinin ajans vasıtasile iblâğını rica etmişlerdir.

Tekirdağ sinaması yandı

Tekirdağ, 31 (A.A.) — Gece yarısından sonra çıkan bir yangın neticesinde halk sineması tamamen yanmıştır.

Bina kâgir olduğundan yangının etrafa sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Orta Avrupada buhran

(Baştarafı 1 inci de)

rinin Moskova, Belgrat, Bükreş hükûmetleri nezdinde yaptığı iddia edilen sondaj hareketine ecnebî memleketlerde büyük bir ehemmiyet atfedilmesine şaşılmaktadır. Almanyanın Moskova elçisi Litvinof ile hususî bir konuşmada bulunmuş ve Çekoslovakya meselesi hakkında Almanyanın fiilî bir müdahalesi olursa Sovyet Rusyanın vaziyeti ne olacağını sormuştur. Litvinof verdiği cevapta kuvvetli bir ihtimal olarak Fransanın müdahalesi vuku bulduğu takdirde mutlâk surette Sovyet Rusyanın yardım edeceğini söylemiştir."

Onun için biribiri arkasına dizilen, hepsi de muayyen bir hedefe doğru giden hâdiselerin mânalı teselsülüne bakınca vaziyeti daha ciddî bir şekilde mütalea etmek ve birkaç gün sonra toplanacak olan Nuremberg nasyonal sosyalist kongresinde mühim kararlar alınacağına inanmak lâzımgeliyor. Londrada İngiliz kabinesinin fevkalâde zamanlara mahsus bir şekilde toplanması, bu toplantıda kabine âzasından olmıyan Henderson'un da hazır bulunması, kabine içtimaından sonra da Hendersonun Berline gideceğinin bildirilmesi zihinlerde uyanan şüpheleri kuvvetlendiriyor.

Her halde Orta Avrupa vaziyeti en buhranlı bir safhaya girmiştir. Buhranın harpsiz bir surette neticelenebilmesi için bütün ümitler Çekoslovakya tarafından Südet Almanlarına yapılacak son bir teklife bağlanmış bulunuyor. Fakat bu teklifin ne olduğu belli değildir.

Şayet Südet Almanları meselesine bu defa sulh yolu ile bir hal çaresi bulunamazsa Almanya tarafından bir müdahale vukubulabilir. Bu takdirde Çekler ile Almanlar arasını nasıl bir âkıbete doğru sürükleyeceğini şimdiden tahmin etmek imkânsızdır.

ASIM US

Okuyucu Mektupları:

Sarhoşlar halkı rahatsız ediyor

İmzası bizde saklı bir okuyucumuz yazıyor:

"Pazar günleri İstanbulun gezme yerlerine gitmek bir felâkettir. İnsan dinlenmek, vakit geçirmek isterken, yorgun, argın dönüyor. Her ne ise bunu bile bile kabul edenler hiç olmazsa başka rahatsızlıklara uğramasalar.

Burada onlardan birini yazmak istiyorum. Pazar günleri eğlenen, rakı içip keyiflenenler, dönüşlerde tren ve vapurlarda bir türlü rahat durmuyor. Önlerine gelene lâf atıyor, yüksek sesle şarkı söylüyor, hattâ dansederek edebe yakışmıyan hallerde bulunuyorlar ve halk yaka silktiği halde bir şey yapamıyor.

Polise şikâyet edip bir de onlarla uğraşmak olmuyor. Sonra meselâ trende de polis nereden bulacağız. Bu gibilere nakil vasıtalarındaki memurlar mâni olsalar olmaz mı?„

Terbiye Enstitüsünden mezun olmayan ispekterler

Kültür Bakanlığı Gazi Terbiye Enstitüsü mezunu olmıyan ispekterler için bir müfettişlik seksiyonu açacaktır. Bu suretle muallim mektebi mezunu olup da imtihanla müfettiş olanlar arzu ettikleri takdirde bu seksiyona devam ederek Enstitü mezunu müfettiş sertifikasını alacaklardır. Bu hususta hazırlıklara başlanmıştır.

Bursaya giden öğretmenler

İstanbul Kültür Direktörlüğünün tertip ettiği yakın yurt tanıma gezilerinden Bursa gezisi de bitmiş, öğretmenler evvelki gün şehrimize dönmüşlerdir.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 »
6 aylık	475	820 »
Yıllık	900	1600 »

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur

Günün meseleleri:

Bir doktora 15000 çocuk

Haftada birgün olsun mektep yavrularına fahrî olarak bakacak bir doktorumuz yok mu?

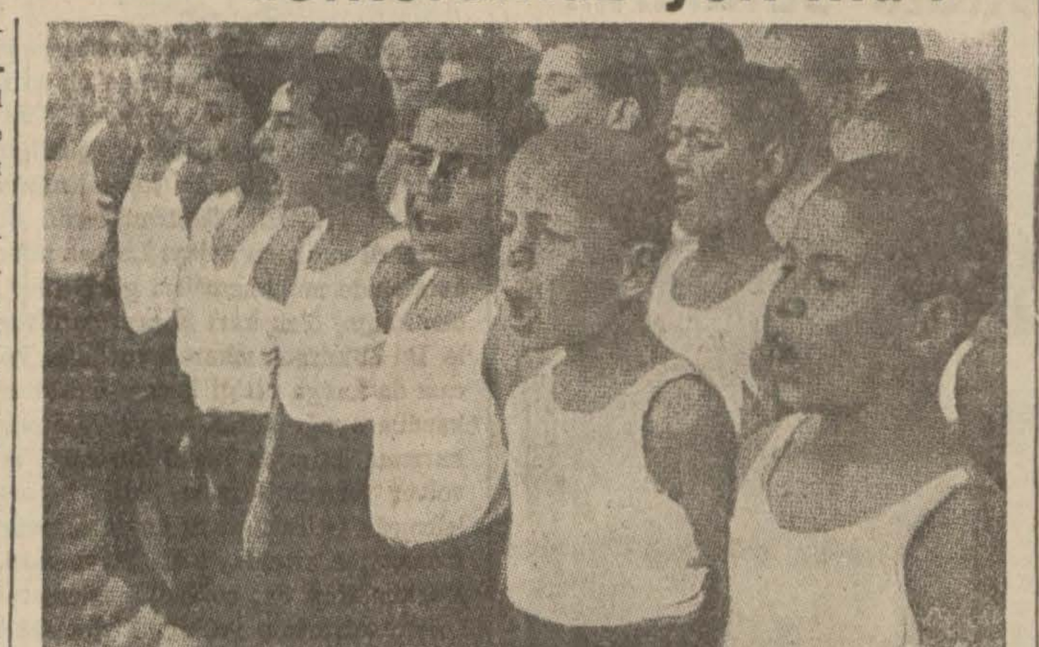

Geçen günkü Kurun'da şayanı dikkat bir havadis vardı: "Maarif idaresince ayrılan beş doktor İstanbul vilâyeti dahilindeki ilkmekteplerde okuyan talebenin sıhhî durumlarını kontrol edeceklerdir."

İstanbul vilâyeti dahilindeki ilkmekteplerde okuyan talebenin yekûnu ne kadardır biliyor musunuz? Tam 75.000.. Bir de bunların sıhhî vaziyetleriyle alâkadar olacak doktorların adedini gözönüne getirin!. Bir doktora 15.000 çocuk isabet ediyor.

Her doktor, çocukların sade yüzlerine bakmak suretiyle işlerini başarmak yolunu tutsa, gene de başa çıkamaz. Bir sene zarfında çocukların mektebe gittiği günlerin yekûnu 265 olduğuna göre, talebeler sıra ile muayeneye tâbi tutulmak şartile bir günde 50, 60 çocuk bakmak lâzımgelir ki, böyle bir vaziyette, bunların gelecek seneye kadar doktor yüzüne hasret kalmaları icap eder.

İstanbul Maarif Müdürlüğüne: "Neden daha fazla doktor tayin etmiyorsunuz?" gibi bir sual sormak manasız olur. Burası, kendinden yüksek makamların hazırladığı kadronun imkân verdiği nisbette hareket etmek mecburiyetindedir. Bundan daha geniş davranmak için de ne elde fazla tahsisat ve ne de doktor vardır.

Yetişecek yeni neslin gürbüz, sıhhatli ve zinde olması için, onlara çocuk bahçeleri yapıyor, kamplar açıyor, jimnastik hocaları tutuyoruz. Bunlar, şüphesiz ki faydadan hali değildir. Fakat, bütün bir sene sadece beş doktorun kontrolüne tevdi edilen 75 bin yavrudan, bu idealimizin tahakkukunu istiyorsak, onlara bakacak doktor adedini hiç olmazsa dört, beş misline çıkarmalıyız.

* * *

Elde fazla doktor ve tahsisat bulunmadığına göre, ilk akla gelen çare, serbest doktorlarımızdan — tabiî, arzu edenlerin — fahriyen günde bir saat veya haftada bir gün, üzerine alacağı bir ilkmektepteki yavrularla alâkadar olmasıdır.

Bu mevzu etrafında görüştüğüm birkaç doktor, böyle bir vazifeyi memnuniyetle kabul edebileceklerini söylediler. Bunlar, üzerlerine alacakları ilkmektep talebelerini haftanın muayyen gülerinde ücretsiz olarak muayene ve tedavi etmenin kendileri için bir zevk olacağını ileri sürdüler. Bu güzel hareket beni cesaretlendirdi; bu işle alâkadar olabileceğini kestirdiğim birçok kimselerle görüştüm. Bunlardan — bu hususta söz söylemeğe salâhiyet sahibi olan — bir zat, bir fikir ileri sürdü ki, söyledikleri benim aklıma gelen ilk çareyi faydasız bulmaktadır ve benim de buna aklım yattı.

Bu zat bakınız ne diyor:

"— Benim, mektep doktoru deyince, aklıma çocukları arada bir muayene edip, aspirin, kinin gibi ilâçlar vermek gelmez. Mektep doktoru, talebe ile sık sık meşgul olacak, onun ailevî vaziyetini yani anne ve babasının gelirini gözönünde tutacak ve ona göre hükümler yürütecek, hastalık mevsimlerinde aşı olmamışların aşısını yapacak, talebeyi muntazaman tartarak kilo kaybetmiş ise sebeplerini araştırarak çareler bulaacktır. Yoksa, "Ben hastayım" diyen çocuğu muayene edip iki satır reçete karalamak, mektep doktorluğu olmaz. Anne veya baba çocuk hastalandı mı, onu nasıl olsa muayene ettirebilirler. Paraları varsa hususî bir doktora, yoksa hastahaneye götürebilirler. 75.000 talebeye ayrılan beş doktorun da, bundan gayri bir iş yapabilmelerine maddeten imkân yoktur. Maarif, bu 75.000 yavruyu okutan 20.000 küsur hocaya nasıl para veriyorsa üç, beş doktora daha maaş verebilir ve bu, fuzulî, lüks bir masraf da değildir.

Çocuklara bakmak vazifesini fahriyen üzerlerine alacak doktorların da yapabileceği şey mevcutların ayni olacaktır, ki hiç bir faydası olamaz."

Bir başkası da şunları söyledi:

"— Çocukları, hastalandıkça muayene etmek esası sakattır. Mektep doktorunun vazifesi, talebeyi muntazam fasılalarla kontrol ve onların hastalanmamasını temin etmektir. Yoksa, çocuk hasta olduktan sonra tedavi için nereden olsa bir doktor bulunabilir.

Maarif, ilkmektep doktorları kadrosunu birkaç misli kabartmalıdır. Bu, fazla bir yekûn da tutmaz. Eğer buna imkân yoksa, — yani elde mevcut doktor yoksa demek istiyorum — iki üç ilkmektebe birden bakmak üzere, hemşireler kullanmalıdır. Bunlar, talebenin bilhassa kilolariyle meşgul olmalı ve görecekleri en küçük bir noktayı, o mıntakaya tahsis edilmiş olan maarif doktoruna bildirmelidir. Bu şekil, çocukların sıhhî kontrolünü esaslaştırdığı gibi, ayni zamanda tayinedilmiş olan doktorların da hastalıklarla daha tafsilâtlı olarak uğraşabilmelerini mümkün kılar."

A. N.

TARİHDEN BİR YAPRAK

Fransız kadınları ve Sefir Sait Mehmet

Yazan Niyazi Ahmet

Fransada hususî surette tahsilde bulunan bir arkadaşım, bir Fransız kızı ile seviştiğini, aşklarının tam manasile plâtonik bir halde olduğunu yana yakıla anlatıyor. İşte mektubundan bir parça:

"Paris sokaklarının halini gördükten sonra burada insan (aşk)ın manasını unutacak diyordum. Belki bunda haklı idim. ve keza haklıyım belki.. Fakat sen mîsini söyliyen. Yüksek aileye mensup genç bir kızla tanıştım. Çok kültürlü bir kızdı. Gezdik, tozduk ve günün birinde seviştik. Güzel değil mi? Fakat bu aşk çok sarpa sardı. Sevgilim bir an benden ayrılmak istemiyor, hep beraber olalım, yoksa kendimi öldüreceğim, diyor. Hattâ teşebbüs bile etti. Ne yapacağımı şaşırdım.„

Arkadaşımın bu mektubu bana 1669 da Müteferrika Süleyman Ağa, 1721 deYirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi 1742 de Mehmet Efendinin oğlu Sait Efendi ve 1797 de Moralı Esseyyit Ali Efendinin Paris sefaretlerini hatırlattı.

Çelebi Mehmet Efendi Kralın davetlileri bir çok Fransız kadınları ile ava gidiyordu. Hele o devrin bütün diğer devlet sefirlrinden çok güzel ve selis bir fransızca konuşan Sait Mehmet Efendi altı ay Pariste bulunduğu esnada Paris halkını, Paris güzellerini teshir etmişti. Onun fevkalâde güzel tablolarını yapıyorlar, kadınlar resmi kabullerde onun etrafına toplanıyorlardı. Yalnız Fransız kadınlarının bu alâkaları daha ziyade onun garip vaziyetleri, kıyafetleri yüzünden oluyordu. Hiç görmedikleri bir haşmet ve vekar kadınları âdeta kendilerinden geçiriyordu.

Bu kadınlar da Esseyyit Efendinin hoşuna gitmiyor değildi. Hele operada gördüğü Matmazel Lornur'un sesine, güzelliğine bayılmıştı, bir gün genç kadına:

— Dünyada eşi olmıyan bir güzelliği ve ruhları büyüliyen bir sese maliksiniz, demişti.

Matmazel, Türk sefirine:

— Ona ben de kaniim, diye mukabele etmiş ve Mehmet Efendinin kom.

(Sonu: Sa. 7. Sü. 4.)

Düşünceleri Okuyan Makine

Yazan: **Andre Morua** —1— Çeviren: **H. S. G.**

Birinci Bölüm

Seyahate davet

Bir edebiyat profesörü olmama ve Balzak hakkındaki tezimin, sade meslektaşlarım tarafından değil, en şımarık münekkitlerce de takdir ile karşılanmasına rağmen, hiçbir zaman hayalî bir eser yazmamışımdır.

İtiraf ederim, ki ilk gençliğimde, ben de bazı delikanlılar gibi hülyacılık ettim ve birçok hikâye mevzuları, beni de çekerek heveslendirdi.

Darülfünundaki mevkiimi tehlikeye düşürecek böyle bir eserin iğvasını yendim. İşte bugün anlatmağa başladığım hikâye, benim bu cinsten ilk tecrübemdir.

Fakat, buna da kimse kelimenin bütün manasile, hayal eseri diyemez. Çünkü, hikâyem, en küçük teferrüatına kadar hakikidir. Ben, onu bir sanatkâr taşkınlığile yazmıyor, vazifedar bir müverrih gibi kaydediyorum.

Birkaç yıl önce "Psikoğraf„, adile o kadar şöhret bulan bu "Düşünceleri okuma aletinin„, keşfine — istemiyerek ortak olduğum için — o devreait hatıralarımı yazmağı faydalı buldum.

Bazı kısımlarındaki mahremiyet, Süzanla ben sağken, onu bastırmaktan beni menediyor. Fakat çocuklarım a dostlarımdan, biz öldükten sonra bu esere bir tâbi bulmalarını isterim.

Macera "Caen„ de başlar. Size evvelâ bu yerdeki işimin, benimle karımı neden ötürü memnun ettiğini anlatmak isterim.

"Süzan„ ın ailesi "Ruen„ lidir. Ruen meclisinde aza olan babası "Goven„, tekaüt edildikten sonra da şehirden ayrılmamıştı. Burada iki kızını evlendirmiş ve birçok ahbap peydalamıştı. Kızlarından Mari Klodu, Maksim adlı bir tüccara, Hanriyeti de müşterisiz bir avukat olan "Jerom Lömonye„ ye vermişti. Şunu da söyliyeyim, ki karım Süzan, alelâde bir şahsiyet olan Klodu bütün kalbile sevdiği halde, güzelliğile zekâsına hayran olduğum Hanriyetle pek o kadar arası iyi değildi.

Kocalarına gelince, ikisi de beni sinirlendirirlerdi. Ruende pamuk mensucatçıları arasında pek sevilen Maksim namuslu bir adamdı. Fakat bana haşin ve kibirli görünürdü. Vicdan azabından mahrum ve tenbel fakat hulûlü bilen Jerom, karısının ailesini istismardan başka birşey düşünmez ve zavallı Hanriyeti bedbahtlığa sürüklerdi. Hükûmet konağının da bulunduğu "Fontonel„ sokağında kaynatamın dört katlı bir evi vardı. İkinci katında kendi oturur, üçüncüyü damadı avukat işgal eder, öteki katları da kiraya verirdi.

Bu tafsilâtı veriyorum, çünkü şu "Fontonel caddesi„ küçük kabilemizin merkezini teşkil ediyor ve karımın hayatında büyük ve uğursuz bir rol oynuyordu.

Süzan, kıskanç bir itina ile bu mülkün üstüne titriyor ve babasının bunu tamamen kendisine bırakmasının çarelerini arıyordu. Buradaki en âdî şeylerin bile onun nazarında çağımızın en büyük dâhilerinin fikir ve hislerinden ziyade ehemmiyeti vardı.

Bu Fontonel sokağile benim aramda da üç uygunsuz nokta mevcuttu.

Bunların ilki çocuklarımızın terbiyesi meselesi idi. Kaynanam, çocukların yalnız sıhhatlerini düşünecek yerde onları fikren yorduğumdan şikâyet eder dururdu. Halbuki fikir yorgunluğu diye onun izam ettiği şey, mektep çağına gelmeden okuma yazma öğrenmekten ibaret küçücük bir zihin meşgalesinden ibaretti.

İkinci ihtilâfımız karım hakkındaki düşünceleriydi. Onlara göre, büyük ve parlak mevhibelere malik olan bu kadını, ben çekik yaşayışımla uzlete mahkûm ediyormuşum. Halbuki Süzan, bu uğursuz "Fontonel„ den uzaklaşınca, sakin fakat sevimli hayatımızdan hiç sızıldanmazdı.

Üçüncü ve şüphesiz en ağır ihtilâf, kaynatamla benim siyasî fikirlerimizdeki devasız zıddiyetti.

Cemiyetin ayni sınıfına mensup olduğumuz halde, uzlaşamıyorduk. Süzanın ailesi, eskidenberi muhafazakârdı. Benimki, krallık devrinde muhalif, imparatorluk çağında cümhuriyetçi geçinmiş, sonra cezrî olmuş hattâ amcalarımdan biri yüzünden sosyalistliğe bile boyanmıştır.

Bizim evlendiğimiz zaman, harbin bütün Fransızlar arasındaki fırka ayrılıklarını kaldırdığı günlere rastlamıştı. Ben, o sıralarda zabittim. Üniformam; şüphesiz ne Standalı, ne de Pol Lüi Kuriyeyi okumamış olan kaynatama bir mertlik sigortası gibi görünmüştü. Fakat sulhla beraber, eski kinler, ceddanı itimatsızlıklar yeni baştan uyanmıştı. Hele 1924 intihabından sonra, baldızım Hanriyetten başka Fontonel sokağındaki herkes beni aforoz etmişti. Ailece yenilen bu akşam yemekleri benim için azaplı oluyor ve her hafta bu gecelerde ya susmak veya somurtmak sonra da eve dönerken, karımın sitemlerini dinlemek lâzım geliyordu.

Müsabaka neticesinde, Ruen lisesindeki mevkii elde ettikten sonra, neden hemen doktoramı vererek bir üniversite kürsüsü istediğim bu izahatla daha iyî anlaşılır.

Profesörlüğüne seçildiğim "Caen„ de yaşamak bizim için ideal bir ömürdü. Şehir güzel ve sakin bir yer, üniversitesi, eski ve meşhur bir mektep, iklimi temiz bir belde. Bilhassa burada karımla çocuklarım tamamile benimdi. Ayni zamanda buradan Süzan da memnundu. Çünkü Ruene yakın bir kasaba. Onun için bir oksijen bombası hükmünde olan Fontonel sokağına istediği vakit çarçabuk gidebilirdi. Şunu da ilâve etmek mutlaka lâzımdır, ki bu yeni yuvamızda birbirimize daha kaynamış ve daha şefkatli olmuştuk.

Karımın yalnızca babasına gitmesine müsaade ettiğimdenberi, aramızdaki bütün zırıltı sebepleri kalkmıştı. İki çocuğum sıhhatçe iyi idiler. Talebem, çekilir mahlûklar, arkadaşlarım sevimli kimselerdi.

Hülâsa, bazı ufak tefek çekişmeler, ki bunlara mani olmak elde değildir, şöyle bir yana bırakılırsa, insanların olabildikleri kadar mesuttuk.

1925 nisanının bir gününde idi. Ben, "Malerb„ hakkında umumî bir konferans hazırlıyorken, çalışma odama karım girdi ve beni ihtiyar bir Amerikalının görmek istediğini söyledi.

— İhtiyar bir Amerikalı mı? Adı ne acaba?

— Spenser.. Reis Spenser.. İşte kartı.

Alıp okudum: "Doktor Teodor B. Spenser. Vestmut üniversitesi reisi.„

Karıma:

— Tanımıyorum, dedim; fakat Vestmut üniversitesi Amerikanın, en muteber bir müessesesidir reisi de herhalde mühim bir şahsiyet olacak. Hemen kabul edeceğim.

(Arkası var)

İzmir mektupları

Fuarda Gece

Sun'î gölde kitar sesleri, motör ve sandal safaları...

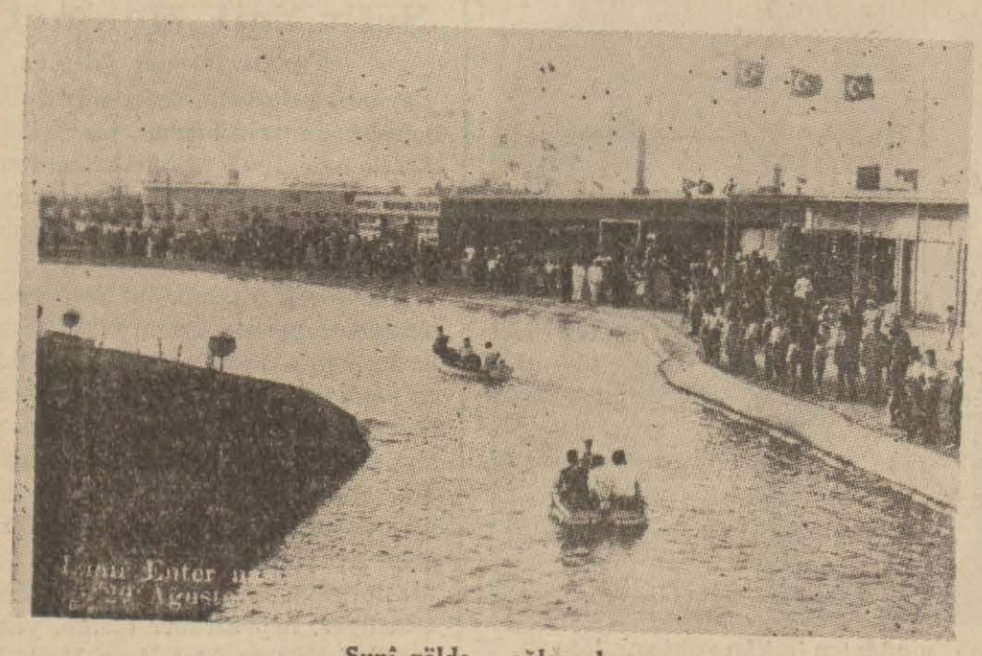

Sunî gölde eğlenceler.

İzmir, ağustos..

Bugün, fuar açılalı yedinci gün. Bir haftanın ziyaretçi adedi, iki yüz bini geçti. Bu yıl bir milyonu dolduracağı muhakkak.

Fuar, heyeti umumiyesile geçen senelerden çok daha güzel. İştirak nisbetinin fazlalığı, dekorasyona verilen ehemmiyet, eğlence bolluğu, kültür parkın hemen hemen üçte ikisini kaplayan fuar sahasına her gün binlerce ziyaretçi çekiyor.

Fuarın en eğlenceli zamanları grupla beraber başlıyor. Ege üzümlerini balland ran yakıcı güneş, kalenin arkasına düşünce, şehirde hareket artıyor; otobüsler, vapurlar, otomobiller doluyor. Fuar canlanıyor.. Bu insan yığını akıntısı, gecenin ikisine kadar devam ediyor.

Gece; bir Fransız mütehassısın bilgisine inzimam eden Türk zevki ile meydana getirilen rengârenk ziyalarla fuar, büsbütün başka bir âlem oluyor. İnsan, daha kapıdan girerken, çeşitli çiçek demetlerinin serpilmiş hissini veren bu renkli ziya sütunları karşısında dalıyor, manzaranın zevkine doyamıyor.

Gazinonun önündeki büyük havuzdan sarı, kırmızı, mavi, yeşil renkli sular fışkırırken, her hoparlör ayrı bir tango söylüyor.

İnhisarlar pavyonunun üstündeki gazinoda bir rum kitaracı, sevdalılara şarkılar mırıldanıyor, operetin komiği hoparlöründen istifade eden bir küme halkı kahkahalarla güldürüyor.

Bütün bunları bir nazarda görmek için, döner dolaba binmek lâzım geliyor. Bir iki dakikada insan kendini yükseklerde buluyor, Kültür park buradan bir başka güzellikle gözlerin önüne serpiliyor..

Böyle yüksek yerden, tenhaları tercih eden sevdalıları, âşıkları da görmek mümkün oluyor.

Fakat âşıklar bu sene daha ziyade sunî gölün Cebeluzunu tercih ediyorlar. Hakları da var ya.. Burası fuarın en şairne bir köşesi..

Gölün suları kararırken, motör, sandal gezintileri başlıyor. Aşıklar, kabuklu ağaçtan kurulmuş köprüyü geçip adaya çıkıyorlar. Adanın limanı da işliyor. Yeşil - kırmızı fenerin arasından geçen sandallar da yolcu getiriyorlar. Gölün, hemen hemen sularile temas edecek kadar alçak bir düzlük de, altı mandolin ve kitara çalıyor, şen bir kız, âşıklara serenatlar yapıyor. Her yerde çalgı çalanların yeri yüksek olduğu halde, burada alçak.. Dinleyiciler, çalanlara hâkim.. Çalgıcılar, iki gönlün sevdiği bir şarkıyı yalvaran gözlerin ezici bakışları altında bulunuyorlar.. Ve her derdi anlamağa çalışıyorlar...

Atlı karıncalar, motörlü adam, varyeteler ve sair eğlence yerleri de hiç boş kalmıyor. Bunların önlerinde toplanan yığınlar, sık sık yer değiştiriyorlar. Yollardan, pavyonlardan insan kaynıyor..

Paraşut kulesi, sarı, mavi, beyaz renklere bürünmüş, bir sütun halinde ilerlerde yükseliyor.

Balkonlarını dolduran halk da, elbiselerile bulundukları balkonun rengini alıyorlar.

Çoluk, çocuk; genç, ihtiyar, kadın, erkek, burada herkes gülüyor, eğleniyor.. Vakitin nasıl geçtiğini farketmiyor.

Evkaf pavyonunda büyük saatin yelkuvanları ilerleyip de, gece yarısını geçince, insan seli mecrasını değiştiren nehirler gibi, aksi tarafa akıyor.. Fakat antreden çıkıp giden herkes, Lozan meydanında başını geriye çevirmekten kendini alamıyor.

Dekorasyondaki güzelliğin hayranı olarak, gözleri arkada kalarak buradan ayrılıyor.

* *

Kars haberleri

* Hayvan cinslerinin ıslahı ve köylünün iyi cins hayvan yetiştirmesini teşvik için her sene olduğu gibi bu yılda vilâyetimizde bir sergi açılacaktır. Bunun için gereken tahsisat havalesi vilâyete gelmiştir.

* Evin yeni yetiştirmekte olan bandosu bando şefi muallim Ahmet ve arkadaşlarının himmetlerile mükemmel bir şekle gelmiştir. Sıksık halkımıza güzel parçalar dinleten evimize teşekkür ederiz.

* Lisemizin izci teşkilâtı için ismarlanmış olan 46 şar iki takımlık izci teşkilâtı kıyafetleri gelmiştir.

* Vilâyetimiz dahilinde bulunan koşu hayvanlarının ve binicilerimizin iştirak edeceği bir müsabaka koşusu hazırlanmıştır. Koşu 11 eylûlde yapılacaktır. Bunun için ayrı bir program hazırlanmıştır. Baş gelen hayvanlara bin lira kadar ikramiye verilecektir.

Leoben Mahkemesinde :

Katmerli suç

Kontratı feshedecek diye çiftlik sahibi karı kocayı öldüren çiftlik müsteciri karı koca, mahkûm oldular, biri müebbet ağır hapse, biri 20 seneye!

Bu yıl nisanın 15 inde Avusturyada Vörşah civarında Maysernde bir çiftlik müstecirleri olan karı koca Elizabet ve Josef Tiyfenbahher, çiftliğin sahipleri Viyanalı karı koca Emiliye ve Karl Treybali öldürmüşlerdi. Bu katmerli vakadan dolayı Leoben mahkemesinde muhakemeleri görülenler - den kadın, ölen karı kocayı revolverle iki el kurşun sıkarak vurduğu, kocası da kavga ettiği kocayı öldürmek kasdile ayağı altına aldığı ve onun karısına karşı da kendi karısına revolver vermek suretile katil suçunu işlemeğe iştirak ettiği noktalarından muhakeme altındaydılar. Meyhaneci, Markus Kap da, cinayetin işlenmesi, için revolverinin yerini söylemekten suçlu idi.

Mahkeme, kararını bildirmiştir. Elizabet Tiyfenbahher müebbet ağır hapse mahkûm olmuştur, her 3 ayda 1 gün, aç bırakılacaktır ve her yılın 15 nisanında yani cinayetin işlendiği günde de karanlık odaya kapatılacaktır. Kocası Josef Tiyfenbahher de, 20 sene ağır hapse mahkûm edilerek, karısı hakkındaki fer'î cezaların kendisi hakkında da tatbiki, karar altına alınmıştır.

Revolverin yerini söyliyen Markus Kapa, gelince, ona da bir buçuk sene ağır hapis cezası kesilmiştir. Fer'î ceza olmak üzere de, her 3 ayda bir gece şiltesiz, katı yerde yatırılacaktır.

Çiftlik kontratının feshi tehdidi karşısında geçinme vasıtalarını kaybetmek korkusu ile tehyyüce kapıldıkları ve öldürülen Emiliye Treybahın sövüp saymasile bu teheyyücün arttığı cihetinden, mahkeme, suçlulara ölüm cezası vermekten vazgeçmiştir. Mahkûm edilen Josef Tiyfenbahherin ağır hapis cezası müddetinin karısına nisbetle tahdit edilmesi de, kendisi için başkaca cezayı azaltıcı müteaddit sebep görülmesinden ileri gelmiştir.

Diğer taraftan, müebbet ağır hapse mahkûm olan Elizabet Tiyfenbahher, şantaj maddesinden beraet kazanmıştır..

BORSA

Ankara 31 -8-938

Hizalarında yıldız işareti olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

ÇEKLER

Londra	6 14	Prag	4 3425
Nevyork	126 58 5	Madrid	6 14
Paris	3 4425	Varşova	23 7075
Milâno	6 6525	Budapeşte	25 06
Cenevre	28 82 25	Bükreş	0 9175
Amsterdam	68 8 50	Belgrad	2 8550
Berlin	50 65	Yokohama	35 84 75
Brüksel	21 38	Stokholm	31 6550
Atina	1 1225	Moskova	23 735
Sofya	1 515	Viyana	23 735

İstikrazlar

1933 T. Bor	1 96 75
" " " II	
" " " III	
Ergani İstik.	
S. Erzurum	
S. Erzurum	

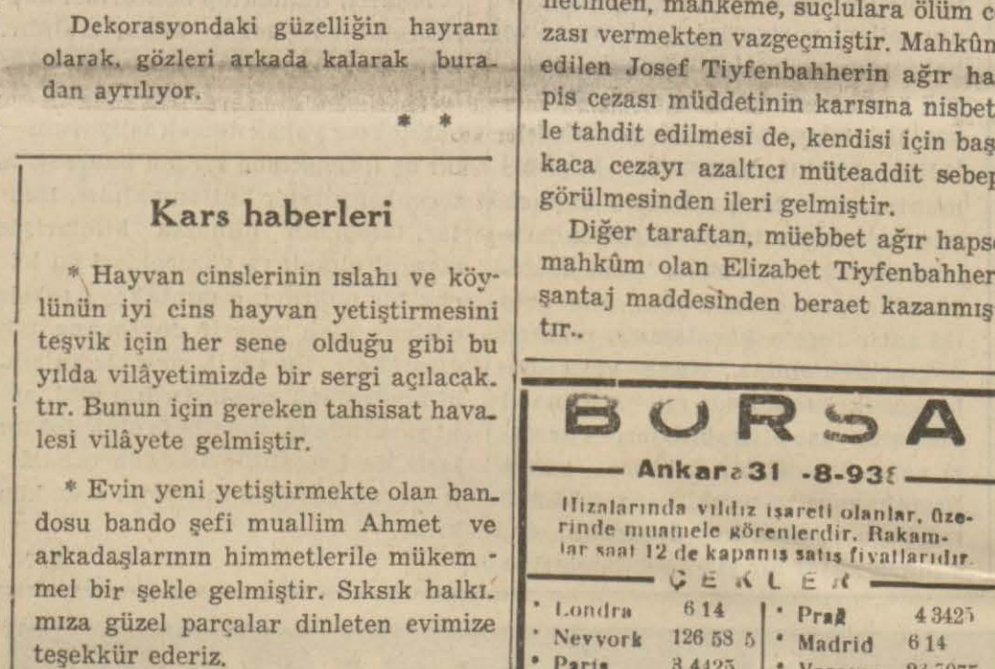

Sümer Palastaki Balo

Geçen akşam Tarabyada Sümerpalasta verilen balo fevkalâde parlak olmuş, sabaha kadar devam etmiştir.

Resimde Tanasa bahşiş şarkısını söyliyen artist Matmazel Lizet şarkısını söyliyerek bayolu neşelendirirken görülüyor.

Bütün kıtalarda

Aşk iflâs ediyor

Bir Prens de aşkı uğruna şoförlük yapacak

Prens Mahmud

Prensin sevgilisi Coys Blenko

Aşıklar için tahtlarını feda eden prensler arasına biri daha katıldı. Malaya sultanlarından birinin kardeşi olan Prens Mahmut sevdiği bir İngiliz kızı ile evlenmek için saltanat hakkından vazgeçmiştir.

Mahmut, Malaya yarımadasının şarkında İngiliz himayesi altındaki Trengganu hükûmetinin kralı Sultan Süleyman Bedrüâlem Şahın kardeşidir. Henüz yirmi yaşındadır. Prens Mahmut, bu yaz İngiltereye gelmiş ve orada çok eğlenceli günler geçirmiştir. Coys ismindeki İngiliz kızını bir balo da tanımış ve onunla sevişmiştir.

Mahmut, evvelâ, bu kızla evlenmesine ağabeysinin hiç itiraz etmiyeceğini zannediyor ve Sultanın Londradaki adamları vasıtasile Malayaya haber gönderiyor. Fakat gelen cevap fena bir haberdir. Sultanın adamları prense:

— Haşmetmeap izdivacımıza müsaade değil, bilâkis mümaneat ediyor, diyorlar, eğer bir İngiliz kızı ile evlenirseniz sizi saltanat hakkından iskat edecektir. Sultanın emri derhal memlekete dönmeniz merkezindedir.

Prens Mahmut bu cevaba hayret ediyor:

— Ağabeyimin buna itiraz hakkî yok, diyor. Evvelâ, o öldükten sonra tahta ben geçecek değilim. Dört oğlu var. Saltanat hakkı doğrudan doğruya onlara düşer.

Prens Mahmut, bu hususta ağabeysi ile görüşmek üzere memlekete gitmiye karar veriyor.

Fakat, İngiltereden vapura binip Akdenize doğru açılınca birdenbire kararını değiştiriyor:

Marsilyaya çıkıyor. Oradan Parise gidiyor. Paristen de tekrar Londraya geçiyor. Nişanlısını buluyor ve derhal evlenmeye karar veriyor.

Nişanlısı, Mahmudun bu tekrar dönüp gelişinden son derece memnun oluyor. Prens Mahmut kendisini Londraya dönmeğe sevkeden sebebi şöyle anlatıyor:

— Denize açıldıktan sonra seni göreceğim geldi. Düşündüm: Memlekete gidip gelmem en aşağı bir ay sürecekti. Halbuki, seni bir ay görmemiye tahammül edemezdim. Yol yakından derhal dönmiye karar verdim..

Prens şimdi ağabeyisinden müsaade almak için uğraşmaktan vazgeçmiştir. Bütün saltanat hakkını ve prenslik unvanını bırakarak, sevdiği kızla evlenmek üzere bulunuyor.

Prens hayatını şoförlük yaparak veya her hangi başka bir iş bularak kazanmak niyetindedir.

Herekede üzüm bayramı

İzmit, 30 (Telefonla) — 4 Eylûl pazar günü Hereke üzümlerinin tanınması ve güzel üzüm yetiştiren müstahsile nakdî mükâfat vererek teşvik edilmesi maksadile yapılacak olan bayramın çok güzel olması için valimiz Hâmit Oskay bizzat çalışmaktadır.

4 Eylûl günü, Haydarpaşa, Adapazarı ve İzmitten, Herekeye sabahleyin kalkacak postalara bağlanacak vagonlar, davetlileri Herekeye getirecektir. Arzu edenler de bayrama iştirak edebilecekler ve çok güzel bir gün yaşıyacaklardır.

Vilâyet, çok güzide davetlileri arasında gazetecileri de üzüm bayramına davet etmiş ve arkadaşımız Cevdet Yakup, bugünkü trenle İstanbula hareket ederek gazetecilerin davetiyesini vermeğe memur edilmiştir.

Üzüm bayramı, çok güzel olacaktır.

Sanayi Umum Müdürü

Şehrimizde bulunan bütün sanayiciler ve fabrikatörler dün saat 15 te Ticaret odası salonunda sanayi umum müdürü B. Reşadın başkanlığında mühim bir toplantı yapmışlardır.

Sanayi umum müdürü B. Reşat toplantıyı açtıktan sonra teşviki sanayi kanununda yapılan son değişikliklere temas ederek mevaddı iptidaiye, makine muafiyetleri, sanayi vergileri hakkında etraflı izahat vermiş, hükûmetin bu kararlarla sanayicileri korumak için yapmış olduğu fedakârlıkları tebarüz ettirmiştir.

B. Reşat, bundan sonra sanayicilere bir kaç gün evvel hükûmetin neşrettiği makine muafiyeti ve ham maddeler listesinde unutulmuş kısımlar olup olmadığını sormuş, Bunların gösterildiği takdirde vekâlete arzedileceğini bildirmiştir.

Sanayi umum müdürü, bundan sonra da teşviki sanayi kanununda eskiden mevcut olan bir çok formalitelerin kaldırıldığını, hariçten gelecek mevaddı iptidaiyenin gümrük resminin indirildiğini, makinelerin gümrük resminin de azamî bir şekilde indirilerek getirilecek makine kıymetinin yüzde bir buçuğu nisbetinde gümrük resmine tâbi tutulduğunu söylemiş, bununla, hükûmetin sanayicileri düşündüğüne tekrar işaret etmiştir.

Şimdiye kadar bir çok sanayicilerin, fabrika tesis müsaadesi aldıktan sonra bu müsaadeyi spekülâsyon mevzuu yaptıklarını işaret eden sanayi umum müdürü, bunun önüne geçmek için de tesis müsaadesi istiyenlerin behemehal yüzde 25 nisbetinde hissedar olmaları lâzım geldiğini ve müsaade aldıktan sonra altı ay zarfında fabrikayı tesis etmeğe zaruret hâsıl olduğunu bildirmiştir.

Fabrikalarını genişletecekler de ayni vekâletten müsaade alacaklardır. Bunlara riayet etmiyenlerden muntazam vergiler ve makine muafiyet gümrük resminin 25 misli fazla nisbette ceza alınacaktır.

Sanayi umum müdürünün çok büyük bir dikkatle dinlenen bu izahatından sonra bir çok sanayiciler söz istemişler, bunlardan biri, muamele ve istihlâk vergilerinin sanayiin inkişafına engel olduğunu ileri sürmüş, bunun ya kaldırılması mümkün olmadığı takdirde imkân nisbetinde indirilmesini talep etmiştir.

Bir diğeri de, yazlık keten ayakkabılarında vergi müsavatı temin edilmesini istemiş, bu yapılmadığı takdirde fabrikaların kaçakçılık yapmalarına meydan verileceğini ehemmiyetle tebarüz ettirmiştir.

Bundan sonra, bir çok sanayiciler muhtelif sanayi mevzuları üzerinde muhtelif mütalealar serdetmişlerdir. Sanayi umum müdürü Reşat, bu mütaleaların her birini ayrı ve büyük bir dikkatle dinledikten sonra not almıştır.

Bu noktalar hakkında, sanayi umum müdürü Ankarada icap eden tetkiklerde bulunacaktır.

SİNEMA

Rus muharriri
Aleksandr Kuprin öldü

Rus hikâye ve romancısı Aleksandr Kuprin, 68 yaşında olduğu halde, Petrogratta ölmüştür.

Aleksandr Kuprin 1905 de neşrettiği "Düello" ismindeki eseri ile meşhur olmuştur. Muharrir o zaman henüz piyade zabiti bulunuyordu. Bu eserinde küçük bir garnizondaki kasvetli ve yeknasak hayatı anlatıyordu. Bunun üzerine Kuprin ordudan ayrılmak mecburiyetinde kalmıştır.

Bundan sonra kendisini tamamile edebiyata veren Kuprin ikinci büyük eseri olarak "Hendek" isminde ki romanını neşrediyor. Bundan sonra tamamiyle meşhur olan muharrir "Bilezik" ve "Yüzbaşı Ribnikof" eserlerini veriyor.

Rus ihtilâli çıktığı zaman Kuprin Rusyadan kaçmış ve Fransada yaşamaya başlamıştı. Pariste bulunduğu müddetçe de Rus hayatına dair roman ve hikâyeler yazmıştır.

Birkaç sene evvel hastalanan Kuprin vatanında ölmek istemiş ve geçen sene Rusyaya dönmüştür. Bugün, arzu ettiği gibi, vatanının toprağında ölmüş bulunuyor.

Büyük muharririn Kissa Kuprin isimdeki kızı Fransız tiyatro ve sinema artistleri arasındadır.

Bir reklâm usulü

Paristeki talebe mahallesi olan Kartiye Lâtende bir otelci yeni bir pansiyon usulü bulmuştur. Bir gün için 28 frank, ikinci gün için 16 frank 80 santim, üçüncü gün 11 frank 20 santim para alıyormuş. Bu suretle orada bir gün kalan bir adam, bir daha çıkamıyormuş. Bir Fransız gazetesi bu adama şöyle bir akıl öğretiyor: "Bunun daha iyisi ilân vermektir, diyor, on beş gün kalan ilk sekiz günde her gün 50 şer frank vereceksiniz, müteakıp günlerde hiçbir şey vermeyin, hattâ yemeniz, içmeniz de benden olsun.,, de, diyor.

Her ne kadar yevmiye 25 franga gelir ama ilk bakışta insan aldanır.

Tarihten bir yaprak

(Başı 5 incide)

plemfanının kıymetini düşürmüştü.

Fakat yine bir gün tanıdık bir madam kendisini ziyarete gelerek:

— Aman Yarabbi! Mösyö, ne kadar değişmişsiniz.

Deyince Sait Mehmet Efendi, derhal:

— Hayat! Her şey böyle seriüzzeval dir madam. Ben de sizi eskisinden pek farklı görüyorum. İsminizi söylemese idiniz sizi tanıyamıyacaktım.. Mukabelesinde bulunmuştu.

Maamafih Sait Mehmet Efendi Fransız kadınlarına kur yapmaktan geri durmuyordu. Bir gün ona:

— Siz niçin bir kaç kadın alıyorsunuz?

Diye sormuşlar ve şu cevabı almışlardı:

— Efndim, onlar sizin kadar güzel değildirler, onun için bir kaç kadın alarak o güzelliği tamamlamağa çalışıyoruz..

Arkadaşıma intiharı göze alacak kadar âşık olan Fransız kızının Türk gencine, nükteli, zarif cevaplar verme yişinin sebebini tarih ne güzel anlatıyor.

Attan düşen yıldız:
Meri Astor

Güzel Fransız yıldızlarından Jojet Dey, makyavelin "Prensin terbiyesi,, adlı eserini çevirmeğe hazırlanıyor.

Film yıldızlarından Meri Astor, Kaliforniyada Santa Monikada bir film çevirirken attan düşmüş ve sırtından, kalçalarından ağır surette yaralı olarak hastaneye kaldırılmıştı. Bu kazanın kaydedilmesile beraber, yıldızın hayatı ve maceraları tazelendi.

Meri Astorun ismi, en çok Yeni Dünya sakinlerince ve az çok da Eski Dünya sakinlerince tanınmıştır; film meraklıları ise, umumiyetle bu yıldızı da bilirler...

Meri Astor, sanat sahasındaki kabiliyetile alâka uyandırdığı gibi, başından geçen maceralarla da kendisinden sık sık bahsettirir. Sansasyonel vakaları, Amerikanın sansasyon iştahlısı gazetelerine haftalarca ziyafet teşkil eder, ona dair sütun sütun türlü şeyler yazılır ve kadın, erkek dedikoducular da kendisini dillerine dolarlar; yeni bir sosyete skandali ortaya atılıncaya kadar!

Yeryüzünde Meri Astorun ismi, daha ziyade kalp meselelerile ilişiği olmak üzere ağıza alınmıştır. Ne zaman evlendiyse, izdivacı, mutlaka gürültülü, patırtılı akislerle tesçil olunmuştur. Yıldızın ilk kocası film rejisörü Kenet Hovksdu. Henüz tanınmamış olan Meri Astor, bir musiki ve lisan mualliminin kızı, kendisine gelmiş, filmde bir rol istemişti. Bir rol defteri eline tutuşturulacak yerde, bir izdivaç teklifile karşılaştı. Evinde hayatı yeknesak geçtiğinden fazla düşünmeksizin "peki,, dedi ve Hoksun karısı oldu. Lâkin, evlilik saadeti uzun sürmedi, kocası bir tayyare kazasında öldü. Kendisine kocasının ölümü haberi getirilince, önce bir sinir buhranına tutuldu ve bunun neticesi olarak da birkaç hafta hastanede yattı.

Bununla beraber, göstердiği bu teessür, kendisinin bir müddet sonra doktor Franklin Torpla gizlice evlenmesine mani teşkil etmedi. Bu ikinci izdivaç, ancak zamanla, bazı resmî vuruldu, evlenme limanına bu ikinci muamelelerin icrası sırasında açığa demiratma, bir skandal olarak dal budak saldı, yıldızın şöhretine tesir icra edecek derecede mühim görüldü; artık hiçbir sermaye sahibi, kendisine herhangi bir filmde rol vermeğe müsait davranmıyordu. Bu vaziyet karşısında da, Meri Astora sinemada değil de, hayatta bir ev kadını ve anne rolü oynamağa katlanmaktan başka çare kalmıyordu.

Fakat, araya giren sükûn devresi de uzun sürmeyerek, müthiş bir infilâkla sonunu buldu. Holivud atelyelerinde ve salonlarında Meri Astor hakkında en kötü şeyler söyleniliyordu. Gûya kendisi, film merkezinin en aranılan tıbbî kozmatik mütehassısı olan kocasını her firsatta gülünç mevkie düşürüyor ve onunla alay ediyormuş. Sonra çocuğunu babasından soğutmaya uğraşıyormuş. Amerika gazeteleri, karı koca arasında geçen şiddetli kıskançlık sahnelerine dair sütun dolusu yazı yazdı ve [illegible]leler serisi, günün birinde bir [illegible]eme havadisile şeklini değiştirdi; doktor Franklin Torp, karısı aleyhine boşanma davası açmıştı.

Holivudlular, dava açılmasından pek memnundular; hattâ sevinç içersinde, davanın nasıl bir karara bağlanacağı hususunda aralarında bahse giriyorlardı. Diğer taraftan Meri Astor, bu dedikoduculara muhakemeden evvel başka bir sürpriz hazırladı. Kendisinin ve kocasının avukatları hararetli müzakere ve münakaşalarla malî cihetleri mühimleştirirken, yıldız, Londrayla mükemmel bir film mukavelesi imzaladı ve ansızın Avrupa seyahatine hazırlandı. Çocuğunu da birlikte götürmek üzere... Kolayca kaçabilmek için Los Angelesten Nevyorka hareket eden bir tayyarede yanlış isimlerle iki yer temin etti. Tayyarenin pervanesi fırıl fırıl döndü, herşey yolunda gideceğe benziyordu; fakat tam o sırada kamara kapısı açılarak iki detektif içeri girip, Meri Astoru, minimini kızını, 22 bavul eşyasını kamaradan çıkardılar. Firara teşebbüsü öğrenen koca, tevkif müzekeresi kestirmişti. Çocuk, tayyare meydanında bekleyen babaya verilerek, yıldız tevkifhaneye götürüldü. Meri Astoru alışkın olmadığı tevkifhane salonundan kurtarmak için yüksek mevki sahibi şahsiyetlerin kefaleti ve ayrıca külliyetli nakdî kefalet gereklendi.

Ama, Meri Astorun kalbi, daima sevmek iştiyakile çarpar. İkinci izdivacına ve firara teşebbüsüne ait vaziyetlerin mahkeme kararile halli için uğraşılırken, o, bir başka erkeği sevmişti. Bu sefer seçtiği erkek de zengin bir Meksikalı olan Manuel Del Kampoydu. İkinci kocasından boşanır boşanmaz, bir gün gene bir tayyareye binerek, Arizona hükûmetinde Yuna şehrine doğru havalandı; yani Amerikanın "evlenme cenneti,, denilen yerine; "boşanma cenneti,, denilen Renonun zıddı yere..

Yeni kocası olan Meksikalı Manuel Del Kampo, yüreği küt küt ederek, şöhretli nişanlısını bekliyordu. Tayyare, meydana indikten bir saat sonra, Meri Astorun üçüncü defa evlenmesini tesçil eden nikâh memurunun karşısındaydılar..

Şimdi, yıldız, film faaliyeti sırasında tehlikeli bir kazaya uğrayarak, bazı kemikleri kırılmış halde Santa Monika hastanesinde yatıyor. Hastalığın ne türlü bir seyir takip ederek ne gibi bir neticeye varacağı hususunda hekimler henüz katî birşey diyemiyorlar; muhakkak olan cihet, Meri Astorun uzunca bir müddet fazla kımıldamadan hastanede istirahat halinde kalması lâzım geldiğidir. Ve "Bu sefer, gizli bir izdivaç tehlikesi yoktur.,, diye, hastanede bir kalıp gibi yatan kazazede yıldızla zalimce alay edenler de yok değil; tabiî onu çekemiyen dedikoducular!?

Hindistan Cevizinin kabuğunu ne yapıyorsunuz ?

Hindistancevizinin kabuğunu ne yapıyorsunuz? Atıyorsanız yazık! Çünkü bundan istifade etmenin imkânı vardır. Bakın nasıl:

1 — Hindistancevizini kesmeden evvel, üst tarafından, bir iki delik açarsınız. Cevizin sütünü buradan akıtır, ondan sonra ortasından testere ile kesersiniz.

2 — İçindeki beyaz ve asıl ceviz kısmını bıçakla dört dilime ayırıp ayrı ayrı çıkardıktan sonra kabuğun, üstünde delikler bulunan nısfını bir kapak veya hamur işleri için kalıp olarak kullanabilirsiniz.

3 — Onun işi bitti. Şimdi, üzerinde delik olmayan ikinci parçayı ele alın. Bunun üzerini zımpara kâğıdı ile iyice temizler ve bu suretle ipliklerini kazıyarak tahta kısmını meydana çıkarmış olursunuz.

4 — Kabuğun içindeki zarlarını da temizler ve zımpara kâğıdı ile düzeltirsiniz. Bundan sonra bir de vernik sürüp parlattınız mı...

5 — Güzel bir cigara tablası elde etmiş olursunuz..,

Hava ve deniz zabitlerinin terfi listesi

DENİZ SINIFLARINDA TERFİ EDEN SUBAYLAR

Kurmay albaylıktan Tuğamirallığa terfi edenler:

Harp bürosu komutan vekili Mehmet Ali Özger.

Kurmay yarbaylıktan albaylığa terfi edenler:

Mithat İstanbul, Necati Beylerbeyi, Nuri Küçükmustafapaşa.

Kurmay binbaşılıktan yarbaylığa terfi edenler:

Rıdvan Kadıköy, Münir Sarıyer, Nurettin.

Kurmay yüzbaşılıktan binbaşılığa terfi edenler:

Siyret Heybeliada, Talât Küçük mustafapaşa.

Kurmay güverte yarbaylığından albaylığa terfi edenler:

Seyfettin.

Kurmay güverte binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

Tarık Polatlı, Nevres Tortum, Osman İstanbul.

Kurmay güverte yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Niyazi Süleymaniye, Necati Vefa, Fethi Küçükmustafapaşa, Aziz Kasımpaşa, Ilhan Zeyrek.

Kurmay güverte üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Necdet Nişantaş, Bahrettin Unkapanı, Refet Süleymaniye, Cemil Beylerbeyi, Velit Üsküdar, Barbaros Kadıköy, Kenan Kadıköy, Mahmut Tophane, Salâhaddin İstanbul, Abdülrauf Fatih, Şevket İstanbul, Fehim İstanbul, Münir Üsküdar, Giyasettin Kadıköy.

Güverte yarbaylığından albaylığa terfi edenler:

İbrahim Hanya, Mehmet Giresun.

Güverte binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

Fehmi Trabzon, Talât Küçükmustafapaşa, Cevdet İstanbul, Halit Larka, Şakir Karahisar.

Güverte yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Ülkü Göztepe, Ali Fatih, Abdullah Eskişehir, Arif Istanbul, Sabri İstanbul.

Güverte teğmenliğinden üstteğmenliğe terfi edenler:

Saim İstanbul.

Makine yarbaylığından albaylığa terfi edenler:

Bahaettin İstanbul, Hakkı Safranbolu, Kemal Üsküp.

Makine üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Sabit Boyacıköy, Mahir Feriköy, Suavi Koska, Nail Beylerbeyi, Mithat Esat Kadıköy, Faik Edirne, İsmail İstanbul, Hasan Girit.

Makine teğmenliğinden üstteğmenliğe terfi edenler:

Bahri İstanbul, Reşat Kemalpaşa.

Sanayii harbiye binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

Rıza Bağdat.

Sanayii harbiye yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Hayrettin Üsküdar, Kemal Perşembe.

Sanayii harbiye üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Fikret Sinop, Izzettin Rumelihisarı, Sırrı Kasımpaşa, Niyazi Gönen.

Tabip binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

Mustafa İstanbul.

Tabip üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Eyüp İstanbul.

Eczacı üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Remzi İstanbul.

Levazım binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

İbrahim Heybeliada.

Levazım yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

İsmail Hakkı Kasımpaşa, Emin Kasımpaşa, Sabit Kasımpaşa, Saim Tophane, Fahir Kasımpaşa.

HAVA

Kurmay binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

İhsan İstanbul.

Kurmay yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Suphi Üsküdar.

Binbaşılıktan yarbaylığa terfi edenler:

Nuri Kilis, Şevket Selânik, Nurettin Eskişehir.

Yüzbaşılıktan binbaşılığa terfi edenler:

Omer Bursa, Hidayet Gönen, Hakkı Şehremini, Ekrem Zeyrek.

Üstteğmenlikten yüzbaşılığa terfi edenler:

Neşet Urfa, Hismet İstanbul, Cemil Zarende, Lûtfi Serez, Talât Divrik, Alâettin Erzincan, Remzi Gümüşhane, Abdülbaki İstanbul, Saim Aksaray, Sadi İstanbul.

Teğmenlikten üstteğmenliğe terfi edenler:

Galip Şarkışla, Vedat İstanbul, Cevat Üsküdar, Muzaffer İstanbul, Hasan Bursa, Faik Uzunköprü, Ali İstanbul, Kemal İstanbul.

Hava makine üstteğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Suat Kadıköy, Enver Sultanahmet, Adnan İstanbul, Muallâ İstanbul, Fuat Şehzadebaşı.

Hava makine teğmenliğinden üstteğmenliğine terfi edenler:

Müştak İstanbul, Şahap Aksaray, Halim Çanakkale.

ASKERİ ÖĞRETMENLER

Dördüncü sınıf askerî öğretmenlikten ikinci sınıfa terfi edenler:

Nahit Galata.

Beşinci sınıftan dördüncüye terfi edenler:

Şahabettin Kadıköy.

MUAMELE MEMURLARI

Dördüncü sınıf muamele memurluğundan üçüncüye terfi edenler:

Arif İstanbul.

Beşinci sınıf muamele memurluğundan dördüncüye terfi edenler:

Emin İstanbul.

ASKERİ SANATKÂRLAR

Altıncı sınıf askerî sanatkârlıktan beşinciye terfi edenler:

Nuri Aydın, İzzettin Üsküdar, İhsan Kasımpaşa.

Samatya Spor Klübü

Samatya kamunu çevresindeki spor kurumlarının birleştirilip daha kuvvetli bir hale ifrağı hakkında parti kamun başkanlığınca verilen direktif üzerine klübümüzün fevkalâde kongresinin 4.9.938 pazar günü saat 10 da C. H. P. Samatya kamun kuraşındaki lokalimizde akdine karar verilmiştir.

Ruzname:

a — Davutpaşa gençler birliğine iltihak hakkında müzakere,

b — Hesap ve demirbaşların tasfiyesi.

MEMLEKET HABERLERİ

Üzüm bayramı

Hereke bugününe hummalı bir faaliyetle hazırlanıyor

İzmit, (Hususî) Herekenin zümrüt sahillerinde yapacağımız üzüm bayramına hazırlanıyoruz.

Vali Oskay, bayramın, renkli, ışıklı hareketli ve eşsiz bir hususiyet taşıması için bizzat meşgul oluyor. Tertip heyeti başkanlığında sık sık toplanarak direktifler alıyor. Bütün Kocaeli, bu bayrama kavuşmak için sabırsızlanıyor.

Dillerde bayram sözü, gönüllerde çavuş üzümlerinin hasreti ve gözlerde kınalı yapıncakların sevdası var.

İstanbuldaki meslektaşları bu bayrama davet için yol alırken, tren yolcuları etrafımı halkaladı:

— Bayram nasıl olacak?

— Nerede olacak?

— Kim tertip ediyor?

— Çavuşlar bol mu?

— Bayrama biz de gelirsek kabul eder misiniz?

Diye, beni sual yağmuruna tuttular... Alâka o kadar ki, daima iyi, güzel iş görmüş ve başarmış olan Kocaeli vilâyetinin bu yerinde teşebbüsü karşısında da sevgi ve hayranlık duymamak kabil olmuyor. Bilhassa bağcıların şevk ve şadımanına nihayet yok...

Gebzeden başlayarak, körfez iki sahil boyu. Dünyanın en nefis üzümlerini yetiştirir.

Sonra Sakaryanın suladığı Geyveye doğru başka bir tat ve başka bir lezzette (Müşkile) üzümü.. Sonbahardan kışa kadar sofraların ziyneti olur. Fakat, Kocaeli bağcılığından istediğimiz geliri ve randımanı elde edemiyorduk..

Bağcılar kabzımalların kahrına kurbandı. Kükürt parası, göztaşı, esmanı, nakliye, ardiye ücreti derken elde kalan yekûn hiçti.

Vilâyette zirai hayata ve ziraî kalkınmaya büyük bir kıymet verilirken bağcıları unutmak olamazdı. Umumî harpten sonra sönmeğe yüz tutmuş bağcılığı ihya etmek yolunda atılan adımların derecesini ve büyüklüğünü anlamak için bağcılarla kısaca temas etmek kâfidir. Çünkü Hâmit Oskay, körfez sahillerinde bağcıları ihya etmek isterken, teknik şartlar üzerinde de ehemmiyetle durmuştu. Eskiden 40—50—60, kiloluk büyük küfeler içinde İstanbula sevkedilen üzümler için 5—10—15 kiloluk hususî kaplar imal edilmiş, teşkilât kurulmuş, hastalıklarla amansız bir mücadele başlamış ve yapılması lâzım gelen her türlü fedakârlık ihtiyar edilmiştir.

CEVDET YAKUP

Memleketten sesler:
öldüren ihmal

Şehrimizdeki Selçuk eserlerinden Kartay, İnceminare, ve İplikçi camiinin onarılmasına başlanmış, bu hâdise hepimizi sevindirmişti. Eserlerin bir çok yerleri, açıldı, değildi. Fakat bir müddet sonra onarma işi, durdu. Niçin ve neden durdu, sorusunu ortaya atmağa bile lüzum yoktur. Çünkü, hesaba müstenit bir işin her cephesi, önceden düşünülmek ve hesaplanmak gerektir.

Onarılmaları için şura ve buraları açılmış olan bu değerli eserlerin, çıkacak bir fırtına, yağacak bir yağmur sonunda büsbütün harap olmıyacağını ve yarıda kalan işin yeni bir tahsisat için ihmalin kolları arasına düşmiyeceğini bize, kimse temin edemez. Eserleri zamanın geçmesile kemiren, yıkan ve öldüren, ihmaldir. Dünkü devirde yer alan ihmalin, gözlerimizin önünde yıktığı ve gözlerimizin önüne yığdığı medeniyet ve tarih eserlerinin hüzün veren acıklı tabloları halâ, hâlâ vardır.

Cümhuriyet, ihmale, ümitsizliğe asla yer vermiyen rejimdir. Medeniyet, sanat, ve tarih eserlerimizi sevmeyi ve korumayı bize öğreten de yine o!

Onun verdiği güven ve cesaretle doluyuz. Onun verdiği sevgi ve hassasiyetle hareketliyiz. Eserlerimizi korumak, onları yabancı gözlere daima göstermek için titizleşiyoruz.

Anıtlarımızı onarma işinin geciktirilmemesini, alâkadarlardan istiyoruz. Öldüren ihmali, yaşatmıyalım!

ALİ EVREN

Konya — Babalık

Lüleburgazda
Büyük otelin temeli atıldı

Lüleburgaz, (Hususî) — Müteahhit Kemal Çarmana ihale edilmiş olan belediyemizin yaptırdığı büyük otel, gazino ve sinema binasının temeli 25—8—938 de büyük törenle atıldı.

Törene, umumî müfettişimiz general Kâzım Dirik, valimiz Hasip Koylan, saylavımız Zühtü Akın ve tümen komutanımız, ilçebayımız, belediye reisi ve halk iştirak etmiştir.

Gece Hamidabatta saylavımızın misafiri olarak kalan umumî müfettişimizi ertesi gün bütün memurlar ve halk bağlar başında karşılamışlardır. Karşılayıcıları güler yüzle ve kendilerine mahsus babaca iltifatlarile talif eden umumî müfettişimiz karşılayanlarla birlikte yaya olarak yürümüşler ve konuşmuşlardır.

Saat 11 de doğruca belediyeye gelen konuklar bir parça istirahat ettikten sonra saat 11,30 da tören mahalline gelmişlerdir. Burada etrafı dolduran halka hitaben sayın generalimiz, dolgun ve çok veciz bir ifade ile rejimi ve rejimin yarattığı büyük varlıkları anlatmışlar, sözlerini (yaşasın Ata - türk, yaşasın büyük Türk milleti) diyerek bitirmişlerdir.

Şiddetle ve sürekli bir surette alkışlanan bu çok yüksek hitabeden sonra Özdilek gazetesi yazı işleri direktörü Gültekin Arda, sayın konuklara ve halka hitaben heyecanlı bir hitabede bulunmuş ve bu hitabesile konukları memleket namına selâmladıktan sonra inkılâpların, cümhuriyet idaresinin yaratıcı gücünün bir nümunesi başında bulunduğumuzu ve daha böyle büyük eserlerle yurdu süslemekte olduğumuzu heyecanlı bir şekilde ifade etmiş ve alkışlanmıştır.

Temele bir şişe içerisinde çeşit paralar ve imzalı kâğıt konduktan sonra evvelâ umumî müfettişimiz ve sıra ile diğer zevat malayı ellerine alarak harç atmışlardır.

Bundan sonra halkevine gidilerek istirahat edilmiş, buradan da belediye salonunda tatlı ve tarihî muhabbetler, umumî müfettişimizin istifadeli irşat ve öğütleri içerisinde öğle yemeği yenmiştir. Saat 2 ye doğru kendilerini uğurlıyanların birer birer güler yüzle ellerini sıkan umumî müfettişimiz yanlarında valimiz ve saylavımız olduğu halde Vizeye doğru hareket etmişlerdir.

Manisa havalisinde yağmurlar

İzmir, (Hususî)—Şehrimizdeki tüccarlara gelen malûmata göre Aydın ve Nazilli incir mıntakalarından başka en mütekâşif üzüm mıntakası olan Kemalpaşa ve Manisa havalisine de yağmur yağmıştır. Sergilerde bulunan incir ve üzümler ıslanmıştır. Üzümlerin birinci ve ikinci sergileri tamamen kaldırılmıştır. Bu itibarla sergide bulunan üzümler 7 ve 8 numaralı üzümlerdir. Onun için sergideki üzümlerin yağmurdan pek müteessir olmadığı söyleniyor.

Bolvadinde güzel bir nahiye

Çay, (Kurun) — Kaymakam Feyzi Akkorun muvaffak elinde günden güne inkişaf etmekte olan Bulvadin kazasının en güzel nahiyesi Çaydır.

Bu nahiye elektrikle tenvir edilmiş olduğundan geceleri hayat iyi geçer. Işık burada sudan istihsal edildiğinden cereyan ucuzdur. Ayda otuz kuruşa istenildiği kadar lâmba kullanılabilir.

Hekim öğütleri

Hazimsizlik çekenler

İstiridyeler: Hayvanların naime sınıfına bağlanan istiridyeler hafif lezzetli ve mugaddidirler. Hazımları kolaydır.

İstiridyelerin en zayıfladıkları zaman, nisan ile eylül arasındadır. Bu aylarda yani mayıs, haziran, temmuz, ağustos aylarında yenilmesi doğru değildir. Bunun ayların fransızcalarını düşünerek (R) harfi bulunmayan aylarda yenmemesi tavsiye olunabilir.

İstiridye kabuğile beraber isgarası yapılır, biraz tuz ve limonla yenilirse hem hafif, hem de lezzeli olur.

Bazan da çiy istiridyeler biraz limon veya sirke ile suyu kaybedilerek yenebilir.

Daima sularını kaybederek yemek doğrudur. Çünkü, sularında kolera ve tifo mikropları bulunabilir. Bunun için böyle salgınlarda yemek doğru olmadığı gibi, yerken de çok ihtiyatlı olmalıdır.

Yenilebilecek aylara göre sonbahar ve kışın yenilmesi uygun olan bu hayvanlar hem mugaddî, hem de münebbihtirler. Terkiplerindeki zülâle benzeyen maddeler, fosforlu maddeler, şahım ve şekerli madde çabuk imtisas ve kana karışabildiğinden açlıkta derhal iş görebilen bir gıdadır.

İstiridyenin yeşili makbuldür. Sarıları bozulmuş olanlarıdır.

Bazan da kırmızılarına tesadüf edilir.

İstiridyeler, içki âleminde fazla kullanıldığı için bu kadar uzunca düşünceleri bildirmek zarureti hasıl oldu.

Zaten yenmesi için en uygun mevsim de çok yaklaşmış bulunduğundan müptelâlarının ve çok sevenlerin verilen izahata göre hareket etmeleri faydalıdır.

Hazmı kolay olan bu gibi hayvanlar içinde bir de Kurbağa ile Kaplumbağa vardır. Memleketimizde bunları yiyenler yok gibidir. Çok az olduğu için vardır, belki bilmiyoruz. Her ne olursa olsun, bu gibileri düşünerek birkaç kelime söylemek lâzım.

Bazı memleket halkı bunları seve seve yerler. Memleketimizde de halk tababetinde, daha doğrusu tabipler tarafından bazı hastalıklarda yedirilir.

Alışılmadığı için biraz müstekreh görünüyor. Yoksa kurbağa etinin hazmı çok kolaydır. Haşlaması, çorbası yapılır. Mugaddidir.

Kaplumbağaya gelince; bu da aynidir. Eti beyazdır. Bunun da çorbası ve haşlaması çok makbuldür. Yumurtaları da yağda pişirilerek yenir.

Bu cins etler tıpta hazım ve gıda itibarile iyi bir yer tutmakta ise de, alışılmadığı için yenmekte müşkülât çekileceği aşikârdır. Bunun içindir ki bu faydalı hayvancıklar, bizde gıda âleminde iyi bir yer tutmuş değildir.

Yalnız tıbbî karakterlerinden bahsederek hazımdan müşkülât çekenlerin yemelerinde mahzur olmadığını anlatmak istiyoruz. Belki bu gibi hayvanlardan istikrah edenler, sinirlenenler kızacaklardır. Fakat gösterilen bu tıbbî faydalarından dolayı mahzur göreceklerdir.

Dr. Necaettin Atasagun

RADYO

1 - EYLÜL - 938 PERŞEMBE

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14, Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18,30 Dans muikisi (Plâk), 18,50 Spor musahabeleri: Eşref Şefik, 19,15 Dans musikisi (Plâk), 19,30 Konferans: Havacılık haftası, Hava kurumu namına, Abidin dağver, 19,55 Borsa haberleri, 20, Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40 Hava raporu, 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21, Saat ayarı: ORKESTRA: 1 — Linke: Marş. 2 — Puçini: Manon. 3 — Kalman: Das varın noh zaytın. 2130 Saz eserleri: Tanburi Refik Şemsettin ve arkadaşları, 22,10 Ajans haberleri, 22,20 Orkestra konseri: Novotinden naklen. M. Kemal Akel idaresinde, 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı, 23, Saat ayarı: SON.

2 - EYLÜL - 938 - CUMA

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadıs, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14, Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18,30 Dans musikisi (plâk). 18,50 Konferans: Selim Sırrı Tarcan tarafından Konferans: Selim Sırrı Tarcan tarafından. 19,15 Dans musikisi (plâk). 19,30 Konferans: Havacılık haftası: Hava kurumu namına Behçet Kemal. 19,55 Borsa haberleri. 20 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Vadia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkılar. 20,40 Hava raporu. 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söylev. 21 Saat ayarı: Orkestra: 1 — Şubert: Senfoni. 2 — Mendelson: Scherzo. 21,30 Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22,10 Ajans haberleri. 22,20 Halk Türküleri: Şaban Soyak ve Bayan Soyak. 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı, son.

Yabancı radyolardan seçilmiş parçalar

Saatler Türkiye ayarı üzerine tertip edilmiştir ve yanına işaret edilmemiş olanların hepsi öğleden sonraki saat üzerinedir:

Senfoni konserleri, operalar:

9.30 Prağ "Dalibor„ (Smetana).
10.— Kalundborg: Opera müzikal.
10.— Londra (Naşıral): Konser.
10.30 Hamburg: Betofen
10.30 Breslav: Klasikler
10.30 Radio Paris: Buşünkü munikiden parçalar.

Oda musikisi, konserler:

6.10 Hilnersum 1: Keman, piyano
7.30 Radio Paris: Piyano, halk türküleri
8.15 Berlin: Şarkılar
10.45 Kalunborg: Halk şarkıları
11.45 İstokholm: Viyana şarkıları
11.15 Viyolonsel, piyano
12.— Varşova: Leh kuartetleri

Bando, hafif orkstra, operetler:

6.— Ştutgart: Spa orkestrası
7.— Parit P.T.T. Ellis orkestrası
8.20 Prağ: Salon orkestrası
9.— Berlin: Hans Buş bandosu
9.— Brüksel 2: Radyo orkestrası
10.— Brüksel 1: Hafif orkestra
10.10 Kolonya: Gaden bandosu
10.15 Frankfurt: Operetler
10.36 Budapeşte: Hafif orkestra
11.— Roma grupu: "Paganini"
12.30 Alman istasyonları: Dans, musiki ve hafif musiki
1.10 (Gece yarısından sonra) Budapeşte: Çigan orkestrası.

Varyete, Kabareler:

7.— Radio Paris: Varyete
10.— Brüksel 2: "Radyo" hakkında konferans.
11.20 Napoli grupu: Kabare

Dans musikisi:

7.— Varşova: 8.40: Hilversum 1; 12.30: Napoli grupu, Post Parizien; 12.35: Oslo; 12.50: Hilversum 1, Londra (Recinal); 1 (Gece Y. sonra) Kalunborg; 1.15 Londra (Naşinal), Turino grupu.

Eyston'un rekoru tesbit edildi

Saatte 36 kilometreden 555 kilometreye kadar dünya sürat şampiyonları kimlerdir?

Otomobil yarışçısı Eyston'un yeni bir rekor kırarak saatte 600 kilometreye yakın bir sürate vardığı haber verilmişti. Yalnız, yarış esnasında otomobildeki kronometre âletini bozulması yüzünden bu rakam kat'i olarak tesbit edilememiş ve milletler arası rekor heyeti bunu tasdik etmemişti.

Fakat Eystonun bu muvaffakıyeti aşikârdı. Kendisi saatte 599 kilometre ile gittiğini iddia ediyordu. Bu büyük muvaffakıyetin rekorlar arasına kaydedilmemesi hakikaten yazık olacaktı.

Bunun üzerine, rekor heyeti başka vasıtalarla rekoru tetkik etmiş ve Eystonun sürati saatte 555,893 kilometre olarak tesbit etmiştir.

Fakat, bununla da gene Eyston dünyanın en hızlı süratini elde etmiş adamdır.

Bu münasebetle, muhtelif vasıtalarla en büyük sürat rekorlarını kimlerin ellerinde bulundurduklarını gözden geçirmek faydalı olacaktır.

Hiç bir vasıta kullanmıyarak kendi bacaklarının kuvvetiyle en hızlı koşan, meşhur zenci koşucu Cessi Ovens'dir. Dünya koşu şampiyonu olan Cessi 100 metreyi 9 saniye gibi bir zamanda alıyor. Bunu saate çevirirsek koşucunun sürati saatte 36 kilometredir...

Dünya bisiklet şampiyonu Jan Brunter sondan ikinci olarak gelmektedir. Saatte 125 kilometre süratle giden bu bisikletçi kendi sahasında hakikaten büyük bir rekora sahip bulunmaktadır.

Kayak, bisikletten biraz daha fazla süratli bir vasıtadır. Dünya kayak şampiyonu Emil Ale en son olarak saatte 130 kilometre süratle kaymıştır.

Bundan sonra motörlü ve buharlı vasıtalarla kazanılan sürate geliyoruz ki, bunda, gene sondan itibaren sırası ile deniz motörü, lokomotif, motosiklet ve nihayet yani sürat itibariyle en başta otomobil geliyor:

Deniz motöründe rekor meşhur İngiliz yarışçısı Malkolm Kambeldedir ve en son rekor olarak saatte 208 kilometreye çıkmıştır.

Lokomotifte rekor makiniste değil, makineye ait bulunuyor. Dünyanın en süratli lokomotifi Amerikadadır ve en son sistem üzerine yapılmış olan bu lokomotif saatte 265 kilometre süratle gitmektedir. Yani, bu süratteki bir trenle İstanbuldan Ankaraya iki, üç saatte gitmek kabildir...

Motosiklet rekoru Taruffi ismindeki bir İtalyandadır. Şampiyon saatte 279 kilometre 600 metre süratle gitmektedir.

Eystonun otomobilde kurduğu rekor bunların hepsini kat kat geçmekte ve toprak üzerinde en büyük sürati teşkil etmektedir.

Müşteri celbetmek için fena bir usul değil

Fransada bir plâj civarındaki gazino sahibi müşteri celbetmenin kolayını bulmuştur: Denizde, yüzenlerin arasında çalgı çalan bir orkestra takımı hakikaten gazino müşterilerini plâjdan uzaklaşmağa mecbur olmadan eğlendirmektedir.

Resim ve Yazı ile HADISELER

Fransız - Alman yüzme müsabakaları

Fransız - Alman yüzme müsabakaları Turel'de başlamıştır. İlk yapılan müsabakalarda Alman yüzücülerinden Matmazel Şmitz 100 ve 400 metre birinciliklerini kazanmıştır. Resimde, (sağda) Matmazel Şmitz'i Alman yüzme şampiyonu Matmazel Halbsgut tebrik ederken görülüyor...

Küçük Hikâye:

Şehri sevmeyen kız!.

Yazan: Peride Celâl

— Şehri hiç, ama hiç sevmiyorum, dedi.

Demindenberi durgun durgun köşesinde oturuyordu.

Halbuki şimdi birdenbire heyecanlanmıştı . Yanakları kızarmış, gözleri parlayordu. Hararetle devam etti:

— Oraya gitmem icap ettiği zaman siz bendeki sevinci görmeliydiniz. Meğer başıma gelecekler varmış. Ne âzap çektim, ne sıkıldım sonradan bilseniz. Daha ilk adımı mı atar atmaz, kalabalığa, insanlarının arasına karışır karışmaz, kendimi biçare, zavallı bulmaya başladım. Bende onlardan Artık her hareketimi kusurlu, her sözümü saçma ve düşüncelerimi budalaca buluyordum. Bir şehirlinin yanında ben neydim ki; hiç, değil mi?.. Halbuki kasabamda böyle mi idim? Hayır, orada benim bir şahsiyetim ,kendime göre bir mevkiim, dostlarım, düşmanlarım, kinlerim, nefretlerim vardı. Halbuki burada.. Ah size düştüğüm âzabı nasıl anlatayım! Daha ilk geceden âsabım bozuldu. Ağladım. Fakat ertesi gün gülmeye mecburdum, şehre gelen insanın ağlaması, şehirliler tarafından alaya alınması demekti.

Ne kadar yalnızdım!. Sokakta adımlarımı şaşırıyordum. Herkes bana bakıyor gibi geliyordu. Korkuyordum. Giyinişim, hareketlerim, her şeyimle onlara benzemek istiyordum. Fakat bana öyle geliyordu ki, ne kadar gayret edersem o kadar şaşırıyor, o kadar gülünç oluyordum.

Hele şehrin kadınları!. Erkekler nihayet güzel kadını çabuk affederler. Fakat biz biribirimize çok zaman güzelliğimiz yüzünden düşman olmaz mıyız?

Şehirdeki hemcinslerime nedense bir türlü benzeyemiyordum. Halbuki benzemek için ne kadar uğraştım bilseniz.. Onlar gibi yalan söylemeye, onlar gibi gülmeye ve nihayet onne kadar.. Fakat olmuyordu bir türlar gibi sevmeye ne kadar çalıştım, lü olmuyordu. Acemi bir aktör gibi rolümü şaşırıyor, aksıyordum. Büsbütün gülünç, berbat mevkilere düşüyordum.

Her gün bir yeri geziyorduk. Bir gece de bir baloya gittik. Işıklar, kokular, süsler, binbir güzellikler içinde şaşırdım, aptallaştım. Kadınlar birer yapma bebeğe dönmüşlerdi. Ne çok dansediyor, gülüyor, konuşuyorlardı ve nasıl erkeklere sarhoş gözlerle bakıyorlardı!.. Erkeklerin en çirkini de bu gece güzel değilse bile kibar, nazik ve hoştu. Etrafımda pervane gibi dolaşıyorlardı. Onlardan bir kaçı ile dansettim. Hepsi de kulağıma güzel kelimeler söylediler. Birisi vücudumu, sudan yeni çıkmış canlı bir balığa benzetti. Bir başkası, benimle dansederken kollarında ateşten ve nurdan yaratılmış bir cisim tuttuğunu zannettiğini söyledi. Bir tanesi de kulağıma dudaklarını yaklaştırdı: "Beni çılgına çevirdiniz, büyülediniz. Aşkın ne olduğunu anlar gibi oluyorum" dedi. Bu sonuncusunun mat, esmer bir yüzü; koyu kahve rengi gözleri vardı. . Ertesi sabah bir şehirli kadına gece baloda erkeklerden dinlediğim iltifatları söyledim. Bakışlarımdaki muzaffer, memnun manayı derhal yakaladı. Güldü. "Sana gerçekten âşık olduklarını mı sanıyorsun?" dedi. Sonra daha fazla gülerek ilâve etti:

— Belki bir daha bütün o adamları hiç görmiyeceksin; o sözleri orada işitip ertesi gün unutman lâzımdı. Bunlar her erkeğin nezaket icabı bir kadına yapmaya mecbur olduğu iltifatlardır.

Şaşırdım, kaldım. Bu ne biçim nezaketti! Hakikaten birkaç gün sonra o adamlardan birine tesadüf ettim. Hayretle yüzüne bakmasam, belki tanımayıp selâm bile vermeyecekti. Fakat bir hafta sonra ne oldu biliyor musunuz? Bir çayda mat, esmer yüzlü, kahve rengi gözlü genç adamla karşılaştık. Yanıma geldi, oturdu, bana o gecekinden daha büyük bir alâka gösterdi.

Çok daha güzel sözler söyledi. Ertesi gün biz de, şehirde her kadın ve erkeğin yaptığını yaptık. Bir yerde buluştuk. Kırlara gittik, kolkola gezdik. O, beni tenha bir köşede kucaklayıp öptü. Ertesi gün, daha ertesi gün de buluştuk ve ben âşık oldum. Derdimi anlattığım kimseler: "Flört, dediler. Yarın, öbür gün bırakarsın" yalan, bıkmadım, bıkamazdım; onu seviyordum. Deli gibi, kendi memleketimde olduğu gibi..

O da bunu biliyordu. Bana karşı o kadar iyi bir hali vardı ki... Bir gün ona "Gidersem ne yaparsın?" dedim. Ne beklediğimi tahmin ediyorsunuz? tabii: "Gidemezsin" demesini, bir erkek gibi emretmesini, kızmasını bekledim. Ne budalalık! "Pek sık mektup yazamam, sıkılırım" diye bir cevap verdi. Sonra belime kolunu doladı: "Yazın tekrar gelirsin, dedi. Seninle plâjlara gideriz, bol bol gezeriz,. Bir de otomobil alacağım. Muhakkak ki çok eğleniriz." Sesimi çıkarmadım, buz kesilmiştim.

Biraz sonra kalktı, elbisesinin omuzlarını itina ile silkeledi. Saçını taradı. Gayet nazik bir hareketle beni de elimden tutarak kaldırdı. İşte o sırada bu şehirli erkeğin yanında en çok kbir şehirli kadına benzediğim andı. Kendimden ve ondan iğrendim. Ona bir kadın elbisesi hediye etmek ve erkekliğini, mertliğini ruhundan ziyade dış yüzüne toplamış olan bu sahtekârı tokatlamak istiyordum. Kendimi tuttum. Onun ayrılırken elimi öpmesine bile müsaade ettim.

Artık şehirde bir dakika daha durmak imkânı mı vardı? Ondan olduğu kadar şehirden de nefret ediyordum. Orası bir yığın yalancı dolu idi, bunlar her an biribirlerini aldatmakla meşguldüler. Erkekler garip ve sahte bir nezaket maskesi ile asıl içyüzlerini ya unutmuş, ya uyuşturmuşlardı. Kadından alabildiklerini alıyorlar, vermeye gelince hayret ve istihkarla insana bakıyorlardı. Orada hakiki aşk gülünçtü. Onların aşk ismini vermekte devam ettikleri iğrenç şeye gelince; pazara çıkmıştı. Sokaklar bu şekilde sevişen çiftlerle doluydu.

Kadınlara gelince; onlar da haki-

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

Her gün bir fıkra:

Keçeci Zadenin bir nüktesi

Nükteleriyle meşhur Keçecizade İzzet Fuat paşanın zamı sadaretinde Ermeni zenginlerinden biri ölmüş, cenazesinin kaldırılması Katolik Ermenilerle Gregoriyenler arasında büyük bir ihtilâfa yol açmıştı. Her iki mezhep salikleri cenazeyi kendileri kaldırmak istiyorlardı.

Mesele sadrâzama havale edildi. Davacıları dinleyen İzzet Fuat paşa Katoliklere şöyle sordu:

— Müteveffanın tamamiyle öldüğüne kani misiniz?

— Tamamiyle!..

— Şu halde ruhuna siz sahipsiniz demek; bırakınız cesedine de ötekiler sahip olsun.

Tarih, ecnebi mahafilin bu cevaptan pek memnun olduğunu kaydeder.

Adalar Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğundan:

Zaruhinin Matyos ve Takuhi ile şayian ve müştereken mutasarrif bulunduğu Kınalıadada Çarşı sokağında 9/7 No. lu altında dükkân bulunan evin izalei şuyu suretiyle satılmasına karar verilmiş olduğundan bir ay müddetle açık artırmaya konulmuştur.

Mezkûr evin mesahası 142 metre murabbaı olup bundan 47 metre murabbaı bina ve 95 metre murabbaı bahçedir. Hane ve dükkân zemin katında zemini kırmızı çini ve camlık kapısı bulunan dükkân ve buradan geçilen bir aralık, bir kapı, bir oda, bu kısmın üstüne isabet eden çatı kısmında diğer bir oda mevcuttur. Hane olarak kullanılan kısmın bahçeden ayrı bir methali ile bir helası mevcuttur. Bahçede galvanize saçlardan yapılmış muvakkat depolar vardır. Kıymeti muhammenesi 1065 liradır.

Tellâliye ve ihale pulu ve 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir. Vergi ve belediye rusumu bedeli ihaleden tenzil olunur.

Birinci artırma bir teşrinievvel 938 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar Adalar sulh mahkemesi koridorunda icra olunacaktır. Birinci artırmada kıymeti muhammenenin % 75 ini bulmazsa en çok artıranın teahhüdü baki kalmak üzere ikinci artırma 16 T. sani 938 tarihine müsadif çarşamba günü ayni saatte icra ve en çok kat'i ihalesi yapılacaktır. Müzayedeye iştirak edenler % 7,5 nisbetinde pey akçesi vereceklerdir.

Hakları tapu siciliyle sabit olmıyan alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını malûmat almak istiyenlerin ilân tarihinden nihayet 20 gün zarfında bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu siciliyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almk istiyenlerin ilân trihinden itibaren 20 gün zarfında herkesin görebilmesi için dairemizde açık bulundurulacak artırma şartnamesiyle 938/29 No. lu dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (26605)

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Mukaddema Sirkecide Hocapaşada Ebussuut caddesinde 51/62 numarada mukim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan Raşel Eskinaziye.

Avukat Zeki Ehiloğlunun dairemizin 38/206 numaralı dosya ile zimmetinizde alacağı olan (280) liranın maa faiz ve masarif tahsili için yukarıda yazılı mahalde oturan kiracılar zimmetindeki alacağınız gıyabınıza olarak haczedilmiş olmasına ve bu hususta tarafınıza tebliği muktezi 103 ihbarı ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebiyle on gün müddetle ilânen tebliğine icra hâkimliğince karar verilmiş olmasına binaen bu hususta yapılan hacze karşı bir diyeceğiniz varsa tarihi ilândan itibaren mezkûr müddet zarfında dairemize bildirmeniz ilânen tebliğ olunur. (26609)

Zayi

937 senesinde İstanbul komutanlığından aldığım 2537 No. lu askerî ehliyetnameyi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. — *S. M. Kâzım.*

(26608)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İLÂN

Kınalıadada Çarşı caddesinde 7 - 9 No. da sakin iken elyevm ikametgâhı meçhul Matyosa:

Zarohi ve Takohi ile şayian ve müştereken mutasarrıf bulunduğunuz Kınalıadada Çarşı caddesinde 7 - 9 No. lu gayri menkulün izalei şuyu suretiyle satılmasına karar verilmiş olduğuna bir ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Birinci arttırma bir teşrinievvel 938 tarihine müsadif cumartesi saat 10 dan 12 ye kadar Adalar sulh mahkemesi koridorunda icra olunacaktır. Birinci arttırmada kıymeti muhammenenin % 75 ini bulmazsa en son arttıranın teahhüdü baki kalmak üzere ikinci arttırma 16 teşrinisani 938 tarihine müsadif çarşamba günü ayni saatte icra ve en son arttırana ihalei katiyesi yapılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (26606)

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden:

Kadıköyünde Acıbademde Esatpaşa sokağında 5 numaralı hanede sakin Muazzezin kocası Kadıköyünde Yeldeğirmeninde üçüncü ilkokul karşısında Menasa hanı 7 No. da sakin ilk tedrisat müfettişlerinden Sami Ayral aleyhine açtığı mahkememizin 938/463 numarasına kayıtlı boşanma davasından dolayı ikametgâhının meçhul olduğundan ilânen tebligat yapılarak yevmi muayyende gelmeyen müddealeyh hakkında gıyap kararı ittihaz ve 21 - 9 - 938 çarşamba saat ona mahkeme tayin ve bu baptaki gıyap kararı da mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan müddealeyh Sami yevmi mezkûrda yine mahkemeye gelmediği takdirde gıyabında tahkikat ve muhakemeye devamla icap eden karar ittihaz olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

(26616)

İŞ ARAYOR

Küçük çocukları ilkmektebe hazırlıyan ve ingilizce öğreten tecrübeli bir mürebbiye iş aramaktadır. — *Pangaltı Cedidiye No. 117.*

Beyoğlu Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Bahar, Aspasiya ve sairenin müştereken mutasarrıf oldukları 4700 lira muhammen kıymetli Beyoğlunda Şahkulu mahallesinde Karanfil sokağında eski 67, yeni 37, 37 35 sayılı hane ve dükkânın tamamı şuyuunun izalesi için açık artırmaya konulduğundan 1 . 10 - 938 cumartesi günü saat 11 den 12 ye kadar Beyoğlu sulh mahkemesi başkâtipliğince satılacaktır.

Artırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde ikinci artırması on beşinci güne gelen 15 . 10 - 938 cumartesi günü saat 11 den 12 ye kadar icra olunacak ve en çok artırana ihale edilecektir. Gayri menkulün evsafı mahkeme başkâtibi nezdindeki 938/9 No. lu dosyada yazılı olduğundan anlamak istiyenler orada okuyabilirler.

2 — İhaleye kadar birikmiş maliye vergileri, belediye, vakıf icaresi ve dellâliye ile 20 senelik evkaf taviz bedeli müşteriye aittir.

3 — Arttırmaya girmek istiyenler muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şartır.

4 — Artırma bedeli ihaleden itibaren 5 gün içinde mahkeme kasasına yatırılacaktır. Aksi takdirde ihale bozularak farkı fiyat ve zararı ziyan ve faiz bilâ hüküm kendisinden alınacaktır.

5 — 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 188 ci maddesine tevfikan gayri menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarlar gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını isbat için ilân gününden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte satış memuruna müracaat etmelidir. Aksi takdirde hakları tapu kütüğüyle sabit olmıyanlar satış parasının paylaşmasından hariç kalırlar.

6 — Şartname muhakeme divanhanesinde herkesin görebileceği yerde asılmıştır. Fazla malûmat istiyenler 938/9 sayısiyle başkâtipliğe müracaatı ilân olunur.

(V. P. 2578)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 2400 lira hesabile 4800 lira ve muvakkat teminatı 360 liradır.

III — Eksiltme 17—9—938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin katalokları ile karoseri şekli ve dahilî taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar inhisarlar tuz fen şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

(6013)

I — Şartnamesine ekli listelerde yazılı ebat üzerinden şartname mucibince 1 No. lı tipten 500 adet ve 2 No. lı tipten 500 adet ki, ceman 1000 adet portatif içki sandığı açık eksiltme usulile yaptırılacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 363.41 kuruş hesabile 3634.10 lira ve muvakkat teminatı 272,55 liradır.

III — Eksiltme 16—9—938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

(6012)

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasındaki tahammur dairesinin şartname ve projesi mucibince tevsii ve Bodrumda ambar tesisi işi her ikisi birden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli tahammur dairesinin 14374 lira 83 kuruş, bodrumda anbar tesisi işinin 707.30 lira ki ceman 15082 lira 13 kuruş ve muvakkat teminatı 1131.15 liradır.

III — Eksiltme 10—9—938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 75 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mubayaat şubesile Ankara ve İzmir başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca münakasaya iştirak vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı ehliyet vesikası ve yüzde 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (5730)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü ziraat, veteriner, fakültesine kız ve erkek,, orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gerektir.

1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lâzımdır.

2 — İstanbul üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar lisenin fen kolundan pek iyi derece ile mezun ve fen fakültesinde muvaffak olmuşlarsa orada okudukları sömestrlerden ikisi kabul edilerek veteriner ziraat ve orman fakültesinin üçüncü sömestrlerine alınırlar. Ancak veteriner fakültesine girenlerin bu fakülten in birinci ve ikinci sömestresinde okunan anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve ziraat fakültesine girenlerin ziraat stajını yapmaları gerektir.

3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olamaz Neharî talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 — Parasız yatılı talebeden bedenkabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lâzımdır.

5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermiyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.

6 — Ziraat fakültesine girecek talebe Ankarada orman çiftliğinde staj görmeğe mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tâbi tutulacaktır. Stajdan sonra talebenin enstitüde nazarî derslere devam edebilmesi için yapılacak bu ameliyat imtihanında muvaffak olması şarttır.

Staj müddetince talebeye 30 lira aylık verilir ve yatacak yer parasız olarak çiftlikte sağlanır. "Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüde sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.,,

7 — Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne suretle olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8 — Enstitüye girmek istiyenler yukarda yazılı rapordan başka lise ve olgunluk diplomasını veya tasdikli suretlerini, nüfus kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları uzgidim kâğıdını, orta mektep ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri iliştirilerek el yazılarile yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 6 tane fotoğrafla birlikte doğruca Ankarada yüksek ziraat enstitüsü rektörlüğüne baş vururlar.

Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kaydolunmak istediklerini bildirmeli ve çiftçi veya arazi veya orman veya hayvan yetiştirme veya zirai sanatlarla alâkalı bir aile çocuğu bulunup bulunmadığını da bildirmelidir.

9 — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıtların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır.

10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasından pek iyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar veya çiftçi çocuğu veya arazi sahibi veya hayvan veya orman ihtisasile alâkalı yer ve tesisat sahibi veya sahibinin çocuğu olanlar tercih olunur. Edebiyat kolundan yalnız pek iyi dereceliler kabul olunur. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihine göre seçilirler.

11 — Zirai staj ve tahsil müddetince okutulan yabancı dil, almanca ve ingilizcedir. Fakültelerden mezun olan talebeye ziraat mühendisi, veteriner hekim, orman mühendisi ünvanları verilir.

Talebe meslek imtihanına girmezden evvel yukarda yazılan yabancı dillerden imtihan edilir. Bu imtihanda iyi derecede muvaffak olmak şarttır.

1, 2, 3, üncülükle mezun olan talebeye mükâfaten Avrupada bir tetkik seyahatı yaptırılır.

12 — Ziraat fakültesine 40, veteriner fakültesine 40, ve orman fakültesine 40 azamî talebe alınacaktır.

13 — Cevap istiyenler ayrıca pul göndermelidirler.

14 — Baş vurma zamanı "22 ağustos 938 ten eylûlün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki baş vurmalar kabul edilmez. (3247) (5677)

İstanbul Belediyesi İlânları

Düşkünler evine lüzumu olan ve hepsine 1307 lira bedel tahmin edilen 300 kilo kalın kösele, 240 kilo ince kösele, 825 ayak vidala, 100 ayak glase ve 80 tane yerli meşin açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde gelen bulunmadığından eksiltme 9—9—938 cuma gününe uzatılmıştır.

Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 98 lira 3 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 11 de daimî encümende bulunmalıdırlar.

(5971)

---

kî benliklerini modası geçmiş bir mata gibi sıkı bir kilit altına vurmuşlardı. İstenilen, arzu edilen şekilde olmaya çalışıyorlardı. Ruhlarını çıplak ve aç bir bakış, şuhtan ziyade yılışık bir tebessümle nasıl değiştirirlerse saçlarını, kaşlarını ve vücutlarını da büyük bir gayretle değiştirmeye bakıyorlardı. Bu işte en çok muvaffak olan en beğenilendi. Sizin anlıyacağınız, orası garip bir âlemdi!...

Sustu. Derin bir soluk aldı. Arkasına yaslanıp gözlerini kapayarak mırıldandı:

— Şehir beni de az kalsın yutacaktı. Denizde bir damla da ben olacaktım. Gene de kendimi güç kurtardım. Orada ruhuma açılan yaraları burada kapatmak pek güç oldu. Hâlâ bile, hâlâ bile...

Yüzü solmuş, göz kapakları titreyordu. Birdenbire yerinden fırladı ve dışarı çıktı. Arkasından biri yavaşça fısıldadı:

— Hâlâ bile tamamiyle şifa bulmuş, kurtulmuş sayılmaz. Geldiğindenberi biraz evvel iğrendiğini söylediği adama cevapsız kalan mektuplar yazıp duruyor.

Bir başkası:

— Küçüklük ediyor ama, dedi.

Öbürü dönüp öfke ile onu süzerek cevap verdi:

— Bizde sevenler bir kere ve ölünceye kadar sever. Bunun küçüklük neresinde!.... **Feride Celâl**

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 27 / 8 / 1938 vaziyeti

AKTİF		Lira
Kasa:		
Altın safi kilogram 17 157 330	24.133.157.37	
Banknot,	14.320.961.00	
Ufaklık,	1.416.270.57	39.870.388.94
Dahildeki Muhabirler :		
Türk lirası;	380.336.35	380.336.35
Hariçteki muhabirler:		
Altın safi kilogram 9 054 614	12.736.038.33	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	218.16	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	10.365.321.86	23.101.578.35
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı.	158.748.563.00	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat.	15.057.949.00	143.690.614.00
Senedat cüzdanı:		
Hazine bonoları	2.600.000.00	
Ticari senetler	57.511.824.88	60.111.824.88
Esham ve Tahvilât cüzdanı:		
A Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibari kıymetle	39.168.648.48	
B Serbest esham ve tahvilât	6.904.881.36	46.073.529.84
Avanslar:		
Hazineye kısa vadeli avans	6.037.500.00	
Altın ve dövize üzerine	65.499.61	
Tahvilât üzerine	9.257.767.43	15.360.767.04
Hissedarlar		4.500.000.00
Muhtelif		12.297.784.53
Yekûn		345.386.823.93

PASİF		Lira
Sermaye		15.000.000.00
İhtiyat akçesi:		
Adi ve tevkilâde	2.712.234.11	
Hususi	6.000.000.00	8.712.234.11
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı naktiye	158.748.563.00	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat,	15.057.949.00	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi,	143.690.614.00	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000.00	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen	13.000.000.00	175.690.614.00
Türk Lirası Mevduatı		19.938.403.99
Döviz Taahhüdatı:		
Altına tahvili kabil dövizler	1.621.91	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	40.089.027.82	40.090.649.73
Muhtelif		85.954.922.10
Yekûn		345.386.823.93

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

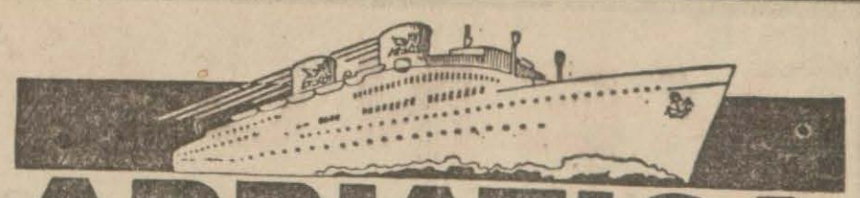

ADRIATICA
SOC. AN. DI NAVIGAZIONE-VENEZIA

Uğrayacakları limanlar	Vapurların isimleri	Hareket günleri	
Pire, Brindisi, Venedik Trieste Bütün Avrupa için ekspres trenleri ile telâki ederler.	PALESTINA	2/9	Galata Rıhtımında her Cuma tam saat 10 da
	F. GRIMANI	9/9	
	PALESTINA	16/9	
	F. GRIMANI	23/9	
	PALESTINA	30/9	
Pire, Napoli, Marsilya, Genova	Fenicia	8/9	
	Merano	22/9	Saat 17 de
	Campidoglio	6/10	
Kavala, Selânik, Golos, Pire, Patras, Aysaranda, Brindisi, Ankona, Venedik Trieste	Quirinale	1/9	
	Diana	15/9	Saat 17 de
	Abbazia	29/9	
Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Kalamata, Patras, Brindisi, Venedik, Trieste	Iseo	8/9	
	Albano	22/9	Saat 18 de
	Vesta	6/10	
Burgaz, Varna, Köstence	Merano	7/9	
	Albano	9/9	
	Abbazia	14/9	
	Quirinale	28/9	Saat 17 de
	Campidoglio	21/9	
	Vesta	23/9	
	Fenicia	5/10	
	Diana	12/10	
Sulina, Kalas, İbrail	Merano	7/9	
	Abbazia	14/9	
	Campidoglio	21/9	Saat 17 de
	Quirinale	28/9	
	Fenicia	5/10	
	Diana	12/10	

Kumpanyamız Venedik tarikile Paris ve Londra için, gayet tenzil edilmiş fiyatlarla, birleşmiş biletler ita eder.

Fazla malûmat almak için Galatada Mumhane Şarap iskelesi 15-17-141 "ADRİATİCA" Umumî Acentalığına (Tel. 44877-8-9) ve Beyoğlunda Galatasaray civarında Yolcu Dairesine (Tel. 44686) müracaat olunur.

İstanbul Komutanlığı ilânları

Orhaniye kışlasında garaj, ahır ve hangarları tamir ettirilecektir. Açık eksiltme ile ihalesi 21 eylûl 938 çarşamba günü saat 10 da yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 8515 lira 80 kuruştur. İlk teminatı 639 liradır.

Şartname ve sairesi 43 kuruş mukabilinde ait olduğu şubesinden alınabilir. İsteklilerin ilk teminat veya makbuzlarile ihale gününden sekiz gün evvel İstanbul Nafıa fen müdürlüklerinden alacakları vesikalarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. maddelerinde yazılı vesikalarile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (6015)

* * *

Ayazağadaki süvari biniclik okulunun ot ve saman ambarlarının tamiri ve transformatör binasının inşası ve haricî elektrik tesisatının ihalesi 21 eylûl 938 çarşamba günü saat 10.30 da yapılacaktır.

Muhammen keşif bedeli 6464 liradır. İlk teminatı 485 liradır. Şartname ve sairesi 33 kuruş mukabilinde ait olduğu şubesinden alınabilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektuplarile İstanbul Nafıa fen müdürlüklerinden ihale gününden sekiz gün evvel alacakları vesikalarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. maddelerinde yazılı vesikalarile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (6016)

Askerî Fabrikalar ilânları

Müteahhit nam ve hesabına 23 ton gliserin alınacaktır.

Tahmin edilen bedeli 16.100 lira olan 23 ton gliserin askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 18—10—938 salı günü saat 11 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1207 lira 50 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 10 a kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5992)

Alemdar Sineması
İKİ FİLM
1 — Yakan buseler..
2 — İnsan avcıları

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Kayseri C.H.P. ilyönkurul Başkanlığından

1 — Eksiltmeye konulan iş: Kayseride yapılacak halkevidir. Keşif bedeli 105243 liradır.

2 — Bu işe ait şartname ve evrakı saire şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi

B: B — Eksiltme şartnamesine ek şartname.

B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

D — Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetvelidir.

E — Proje vesair evrak.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Kayseri parti başkanlığında görebilirler.

3 — 19—8—938 tarihinden itibaren bir ay müddetle eksiltmeye konulan bu kurağın ihalesi 19—9—938 pazartesi günü saat 11 de vilâyet parti merkezinde ilyönkurul tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye iştirak edebilmek için şimdi 50.000 liralık iş yapmış olduğuna dair bayındırlık vekâletinden alınmış ehliyetname ile cari senenin ticaret vesikasını ibraz etmesi ve bir mühendis veya fen memuru bulunması şarttır.

6 — Muvakkat teminat miktarı 6265 liradır.

7 — Teklif mektupları yukarda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar parti başkanlığı sekreterliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet ihale saatinden bir saat evvel gelmiş olmaları lâzımdır. Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (5804)

M. M. Vekâleti Deniz Müsteşarlığından:

Mimar Alınacak.

Marmara üssübahrî ve Kocaeli müstahkem mevki komutanlığında 165 lira ücretli bir mimarlık münhaldir. Taliplerin Ankarada deniz müsteşarlığı levazım şubesine, İstanbulda Deniz K. lığına ve İzmitte de adı geçen K. lığa müracaatları. (5991)

NİŞANTAŞINDA

IŞIK LİSESİ

Yatılı (Eski Feyziye) Yatısız

Memleketimizin en eski hususî lisesi dir. Resmî liselere muadeleti tasdik edilmiştir. Ana, ilk, orta ve lise kısımları le fen ve edebiyat kolları vardır. Lisan tedrisatına hususî ehemmiyet verilir. Yeni yapılan paviyonla mektep asrî bir şekle ifrağ edilmiştir. Kız ve erkek talebe için ayrı daireler vardır. Talebe kaydı için hergün ondan on altıya kadar müracaat edilebilir. Fazla malûmat için tarifnamè isteyiniz. Telefon: 44039

İstanbul Defterdarlığından:

Defterdarlık merkez dairesile mülhak müdüriyetler ve maliye şubeleri için beher iki yüz elli kilosu üç lira kırk kuruş muhammen bedel üzerinden 131250 yüz otuz bir bin iki yüz elli kilo gürgen odununun mübayaası açık eksiltmeye konulmuştur.

Şeraitini öğrenmek istiyenlerin hergün millî emlâk idaresine ve eksiltmeye gireceklerin de 179 liralık muvakkat teminat akçaları ve 938 senesi ticaret odası vesikalarile 12—9—938 pazartesi günü saat on üçte millî emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona müracaatları. (M) (5910)

Yeni çıktı. Dün Yarın tercüme külliyatının 57 nci kitabıdır. Fiyatı 60 kuruştur. Kitabevimizde satılır.

Senyobos Avrupa tarihi

— KURUNun kitap şeklinde roman tefriksi —

Her halde deli idi. Yoksa, hareketleri başka türlü izah edilemez.

Müfettiş Bad teselli yollu:

— Azizim, dedi. Bu kadarla kurtulduğunuza şükrediniz ve biz de müteşekkir olalım. Yoksa, sizi de öldürebilirlerdi. Meselâ, ötekileri bıçakladıktan sonra, sizi de açlıktan ölmeğe terkedeceği yerde, hayatınıza hemen oracıkta son vermesi mümkündü. Gidip şu yelkenliyi bulalım. Bakalım içerisinde şayanı dikkat bir şey elde edebilecek miyiz. Buradan ne kadar uzakta acaba?

Komiser Paterson cevap verdi:

— On beş kilometre kadar var.

Genç Kilfoyl bundan sonra esnemeğe başladı. Kendisini rahat bırakmak üzere yanından çekildiler. Delikanlı belki, 24 saat ara vermeksizin uyuyacaktı.

Müfettiş Bad ve komiser Paterson merdiveni indikten sonra, Sir Davidden ayrılmak için müsaade istediler. Sonra Patersonun külüstür otomobiline geçildi.

Komiser Paterson bir hayli müşkülâtla otomobili harekete getirdikten sonra müfettişe dönerek:

— Bir hayli garip değil mi? dedi.

Müfettiş Bad onun maksadını anlamamazlıktan gelerek otomobili işaretle:

Hiktorn ile Pilçer'in gözlerim önünde öldürüldüğünü gördüm..."

Delikanlı, sözünün burasında birdenbire durdu. Kuruyan dudaklarını ıslattı. Anlattığı vakanın dehşeti, şimdi kendisini dinleyenlere de sirayet etmişti. Herkes dikkat ve âsabiyet içinde kulak kesilmişti. Kilfoyl devam etti:

"— Bunu yapan o sakallı canavar, o ızbandut gibi heriftir. Bir gün bulunduğumuz yere geldi ve ikisini de öldürdü. Bıçaklamak suretiyle öldürdü. Öldüklerine tamamen emin olduktan sonra bana döndü ve hayatımda hiç görmediğim, görmek istemediğim korkunç bir sırıtışla: (Şimdi gidiyorum, dedi. Fakat gene geleceğim. Ben gelinceye kadar sen de açlıktan ölme derecelerine geleceksin... ve zannederim bu hal senin hoşuna da gider. Haydi bakalım, şimdilik Allaha ısmarladık. Arkadaşlarınla rahatça bir gece geçir.) ve bundan sonra, beni ölülerle başbaşa bırakarak gene çekilip gitti."

Sözün burasında Sir David dayanamıyarak bir hayret çığlığı kopardı:

— Yarabbi! diyordu. Bu nedir evlâdımın başına gelenler!... O korkulara nasıl tahammül edebildin yavrucuğum. Bu adam deli miydi?"

Kilfoyl cevap verdi:

"— Galiba deli idi babacığım. Fakat halinden hiç de göstermiyordu. Zira, başka hiç bir sebep

VENÜS PUDRASI

Terkibi altın kremli 24 saat havalandırılmış fevkalâde ince ve hafif **VENÜS** Pudrasile tuvalet gören bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder. Deposu: NUREDDIN EVLIYAZADE, ISTANBUL

Columbianın son yenilikleri

ürgüplü Refik Başaran
17474 Tello Can
Mehmet Bey türküsü

ürgüplü âşık Mehmet
17478 Hayriyem
Habibim

Urfalı Mehmet Şenses
17467 Dönberi dönberi
Yar yüreğim

Erzincanlı Esat Ertürk
17468 Harkimi patladım
Ceylân
17477 Kaşların başka başka
Şu dağa aşam dedim

Bay Rasih Beşerin
17473 Niğde millî halk şarkıları
Ben mi dedim sana
Niğde karami
17480 Güzel olasın
Annem beni evlendir
Al Salim türküsü
17481 Hatay şarkısı
Ay gelin

Bayan Suzan
17475 Geçen akşam
Aşkın o derin hasreti

Bayan Sultan
17479 Memberi
Cemile

Sihirli Göz

Pudra renklerinde inkilâp yaptı

Bu yeni ve sihrâmiz renkleri tecrübe ediniz.

Artık sizi yaşınızdan fazla ihtiyarlamış gösteren ve yüzünüzde "Plâkalar„ halinde yapışan adi pudraları bırakınız ve bir güzellik mütehassısının dediklerini okuyunuz:

On kadın da dokuzu tenlerine uymıyan bir renkte pudra kullanırlar ve yüzleri sunî "makyaj görmüş„ bir şekil aldıkları gibi yaşlarından fazla ihtiyarlamış görünürler. Yeni icat edilen şayanı hayret "Chromoscope„ makinesi, pudra renklerinde bir inkılâp yaptığı gibi sihirli bir göz, mevcudiyetinden bile şüphe edeceğiniz nisbette pudra renkleri arasındaki ahengi ifşa etmiştir, ki, bu, Tokalon müessesesi kimyagerlerine bir çok tabii renkleri esaslı bir tarzda mezcetmek imkânını vermiştir. Artık yüzünüzde plâkalar halinde yapışan adi pudralara nihayet veriniz ve bugünden Tokalon pudrasını sihramiz renklerini tecrübe ediniz. Yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına da başka renk bir pudra sürünüz ve cildinize hangisi daha uygun geldiğini görünüz. Bu yeni pudrayı kullanarak cazip, sehhar ve adeta tabii bir güzellik temin ediniz.

BAYANLARIN nazarı dikkatine:

Satın aldığınız Tokalon kremi mazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, ayni zamanda kıymettar mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edecektir.

Şişli Terakkî Lisesi Direktörlüğünden

1 — Lise ve orta son sınıfların bütünle me ve engel sınavlarına 1 eylûlde; diğer sı nıfların 7 eylûlde başlanacaktır.

2 — Yeni müracaatlar çoğaldığından 10 eylûle kadar kayıtlarını yenilemiyen talebenin yerleri mahfuz kalamıya caktır.

3 — Kayıt işleri için lise saat 10-16 ara sında açıktır.

Telefon. 42517

Nişantaşında Tramvay ve Şekayık caddelerinde

Yatılı **Şişli Terakki Lisesi** Gündüzlü

ANA - İLK - ORTA - LİSE kısımları

Kız ve erkek öğrenciler için yanyana ve geniş bahçeli iki binada ayrı YATI teşkilâtı vardır. Fransızca, İngilizce, Almanca kurlarına dokuz yaşından başlayarak bütün öğrenciler iştirak edebilirler. Okul hergün saat 10 — 16 arasında açıktır. Kayıt işlerine: Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri bakılır.

Şirketi Hayriyeden:

Elyevm mer'i tarifenin pazardan başka günlere ait kısmında muharrer 4 ve 239 numaralı seferlerin 10 Eylül 1938 C. ertesi günü akşamına kadar ve pazar günlerine mahsus kısmında yazılı 581 ve 593 numaralı seferlerin 4 ve 11 Eylül 1938 pazar günleri de yapılacağı muhterem yolcularımızın malûmu olmak üzere ilân olunur.

Terzi
Yavuz Sezen
Paris Kadın, Erkek Terzilik Akademilerinden diplomalı,
Beyoğlu-Parmakkapı 113 Gayret apartımanı 1.

Sahibi: ASIM US
Neşriyat Müdürü Refik A. Sevengil

— KURUNun kitap şeklinde roman tefriksaı —

bulamayorum. Yalnız bir hakikat varsa, o da, o karanlık yerin içinde benim de biraz çileden çıktığım, aklımı kaybettiğimdir. Zira, iki insan cesediyle yanyana bırakıldığım zamandan itibaren ne olup bittiğini pek hatırlamayorum. Galiba haykırdım, imdat istedim. Ağzıma tıkanmış olan bezlerin bütün bu feryatlarımı tekrar boğazıma bastırdığını bir an bile düşünmeksizin daima bağırdım. Bir taraftan da beni bağlayan ipleri zorladığımı hatırlıyorum. Nihayet bitkin düşmüşüm. Öyle bir vaziyete Allah bir daha beni düşürmesin. Yalnız beni değil, düşmanlarımı bile düşürmesin. Orası cehennemdi benim için... O cehennemin içinde ekmeksiz, susuz ve iki ölü ile yanyana olarak belki birkaç gün kaldım."

Müfettiş Bad sordu:

— Pekâlâ, nasıl kaçtın?

Kifoyl ağır bir anlatışla cevap verdi:

"— Devamlı surette çabalamalarım neticesinde, ipleri gevşetmiş olacağım. Çünkü dün gece, birdenbire serbest bir halde bulunduğumu gördüm. Sevincimden çıldıracaktım. Bununla beraber, hemen kımıldayamadım. Hemen harekete geçemedim .Zira vücudum uyuşmuştu. Yürümeği de unutmuş gibiydim.

"Güçbelâ, yerimden oynadım ve ızbandut gibi herifin ,her gün elinde kandille geldiği istikamete, yani kapalı bulunduğumuz odanın kapısına

doğru yürüdüm. Kapı kilitli idi. Fakat yerde, eski bir sopa buldum. Sopayı kaldırarak kapının orasına, burasına şiddetle çarpmak suretiyle nihayet kırdım. Karşıma bir merdiven çıktı. Merdiveni tırmandım. Nehir kenarına bağlı eski bir yelkenlinin güvertesinde buldum kendimi....

— Ne nehridir bu?

— Mari nehri!

— Allah Allah... Cidden çok tehlikeli bir macera geçirmişsiniz. Bereket versin daha fenasına uğramaktan kurtulmuşsunuz... Şimdi o ızbandut gibi dediğiniz sakallı adamı bugün de görseniz tanır mısınız?

— Elbette... Ah, onu bir bulabilseniz?

— Bulmağa çalışacağız. Bütün emelim de, bilhassa o herifi bulmak ve adaleti yerine getirmektir. Yalnız size bir sual soracağım. O iri adam, acaba kıyafetini mi değiştirmişti?

— Zannetmiyorum. Tebdili kıyafet etmiş olduğunu zannetmiyorum. Eğer tebdili kıyafet etmişse, doğrusu pek ustalıklı yapmıştı.

Sir David sordu:

— Acaba bu adamın gayesi neydi? Bu adamları neden öldürmek istiyordu. Bunlar, tamamen deli bir adamın yapacağı şeylerdir.

Kilfoyl emniyetle cevap verdi:

— Onun deli olduğuna yüzdeyüz kaniim baba.

Bizans imparatorluğu tarihi

Yeni çıktı. Dün Yarın tercüme külliyatının 66 ncı kitabıdır. Fiyatı 100 kuruştur. Kabevimizde satılır.

Uykusuzluklarda
Umumî bir rağbet kazanmış olan:

NERVİN

tatlı bir uyku temin eder

Sinir ağrıları, âsabı, öksürükler, baş dönmesi, bayğınlık, çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları EYi EDER

Ne nebatî ne kimyevî zehirli hiç bir madde yoktur